

Förändringar i Tk:s lista

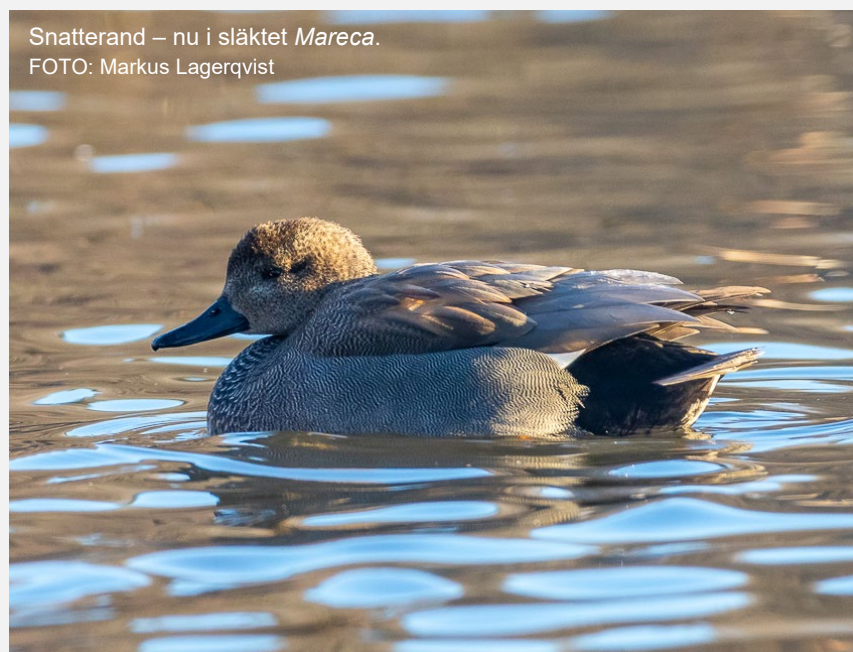
Rapport 12 från Taxonomikommittén

Här presenteras de senaste besluten inom BirdLife Sveriges Taxonomikommitté. Detta är den fullständiga rapporten, inklusive referenser. En kortare version finns i *Vår Fågelvärld* nummer 1/2022. Tk:s Västpalearktiska lista har uppdaterats med samtliga förändringar och heter nu VP7. Alla rapporter och listor finns på birdlife.se/tk

TEXT Erling Jirle, Gustav Asplund, Markus Lagerqvist, Tommy Tyrberg och Johan Fromholtz

Släktet *Anas* splittras

Flera genetiska studier har visat att änderna i *Anas* inte står varandra närmast. I stället är en grupp närmare besläktad med sydamerikanska udda arter som ångbåtsänder (*Tachyeres*) och tofsand (*Lophonetta*). Antingen bör alltså de senare infogas i *Anas* eller så bör *Anas* delas upp i flera mindre släkter. De sydamerikanska arterna är dock avvikande i utseende och förgreningarna i hela gruppen är dessutom relativt gamla, i paritet med flera andra släkter i familjen, vilket gör att de ledande världslistorna valt att dela upp *Anas*. Tk har länge avvaktat med att göra förändringar för att bibehålla stabilitet, men följer nu efter.

Snatterand – nu i släktet *Mareca*.
FOTO: Markus Lagerqvist

För ändrar förekommande i Västpalearktis (VP) innebär det att årta, blåvingad årta och skedand lyfts ut till ***Spatula***. Gulkindad kricka, som är en avlägsen släkting till *Spatula*, placeras som ensam art i ***Sibirionetta***. Tk väljer också, likt världslistorna, att även lyfta ut bläsänderna (inklusive snatterand och praktand) till det egna släktet ***Mareca***, trots att

de utgör en systergrupp till resten av *Anas*, baserat på avvikande morfologi och gruppens ålder.

Referenser:

- Chesser, R.T. m.fl. 2018. Fifty-ninth Supplement to the American Ornithological Society's *Check-list of North American Birds*. *Auk* 135: 798–813.
- Gonzalez, J., Düttmann, H. och Wink, M. 2009. Phylogenetic relationships based on two mitochondrial genes and hybridization patterns in Anatidae. *J. Zool.* 279: 310–318.
- Sun, Z., Pan, T., Hu, C., Sun, L., Ding, H., Wang, H., Zhang, C., Jin, H., Chang, Q., Kan, X. och Zhang, B. 2017. Rapid and recent diversification patterns in Anseriformes birds inferred from molecular phylogeny and diversification patterns. *PloS One* 12: e0184529.

Gräsanden delas upp

I Nordamerika finns flera nära släktingar till gräsanden *Anas platyrhynchos* där hanen bibehållit en nära nog honlik brun dräkt, med den i Sverige påträffade svartanden (*A. rubripes*), men även fläckanden (*A. fuligula*) i sydöstra USA. Ytterligare en form, *diazi* i sydvästra USA och Mexiko, behandlades även den ursprungligen som en egen art, men slogs ihop med gräsanden 1983 efter studier som visade på omfattande hybridisering. McCracken m.fl. (2001) visade dock att *diazi* genetiskt står närmare svartand och fläckand än gräsand. Senare studier (Lavretsky m.fl. 2019) visar också att *diazi* i sitt kärnområde inte uppvisar tecken på tidigare hybridisering – ett visst genflöde finns, men det är i stället mellan *diazi* och fläckanden. I andra studier noteras att även om viss sentida hybridisering förekommer mellan gräsand och de övriga populationerna så är denna dels mindre omfattande än man tidigare trott, dels att svartand och fläckand hybridiserar med gräsand i lika stor omfattning som *diazi*. American Ornithological Society erkände den därför 2020 som egen art, och världslistorna gör detsamma. Tk följer nu efter och urskiljer *diazi* som **mexikansk and** *Anas diazi* (Mexican Duck).

Referenser:

- Chesser, R.T. m.fl. 2020. Sixty-first Supplement to the American Ornithological Society's *Check-list of North American Birds*. *Auk: Ornitholog. Advances* 137: 1–24.
- Lavretsky, P., DaCosta, J.M., Sorenson, M.D., McCracken, K.G. och Peters, J.L. 2019. ddRAD-seq data reveal significant genome-wide population structure and divergent genomic regions that distinguish the mallard and close relatives in North America. *Mol. Ecol.* 28: 2594–2609.
- McCracken, K.G., Johnson, W. P. och Sheldon, F. H. 2001. Molecular population genetics, phylogeography, and conservation biology of the mottled duck (*Anas fulvigula*). *Conserv. Gen.* 2: 87–102.

Ommöblering, nytt släkte och nya namn bland hönsfåglarna

Bland hönsfåglarna genomförs flera ändringar, med bland annat uppdelningar av släkten och nya svenska trivialnamn:

- Genetiska studier har klargjort systematiken inom fasanfåglarna och visat att utseende och släktskap inte alltid hör ihop. Exempelvis står raphhönsen snarare närmre fasanerna än exempelvis rödhönan eller frankolinerna. Vidare är skogshönsen, tidigare placerade i en egen familj, djupt inbäddade bland fasanfåglarna. Ordningsföljden av arter har därför justerats i Västpalearktislistan.
- Tidigare har Tk lyft en stor grupp afrikanska frankoliner, i Västpalearktis representerat av erkelfrankolin *Pternisti erckelii* och marockansk frankolin *P. bicalcaratus*, ur *Francolinus* efter genetiska studier som visar att de endast är avlägset släkt. Nu går vi vidare och justerar även de svenska namnen, till **rostkronad sporrhöna** respektive **marockansk sporrhöna**.

- Vidare studier av *Francolinus* i begränsad mening visar att även de inte står varandra närmast, varför grå frankolin tillsammans med extralimitala kärrfrankolinen bryts ut till ett eget släkte, där ***Ortyornis*** skapats för ändamålet.
- Slutligen justerar Tk ytterligare ett svenskt namn. Vitstrupig vaktel *Colinus virginianus* döps om till **virginiavaktel** eftersom flera av dess underarter helt enkelt inte har vit strupe.

Referenser:

- Kimball, R.T., Hosner, P.A. och Braun, E.L. 2021. A phylogenomic supermatrix of Galliformes (Landfowl) reveals biased branch lengths. *Mol. Phylogen. Evol.* 158: e107091.
- Mandiwana-Neudani, T.G., Little, R.M., Crowe, T.M. och Bowie, R.C.K. 2019. Taxonomy, phylogeny and biogeography of African spurfowls Galliformes, Phasianidae, Phasianinae, Coturnicini: *Pternistis* spp. *Ostrich* 90: 145–172.
- Mandiwana-Neudani, T.G., Little, R.M., Crowe, T.M. och Bowie, R.C.K. 2019. Taxonomy, phylogeny and biogeography of ‘true’ francolins: Galliformes, Phasianidae, Phasianinae, Gallini; *Francolinus*, *Ortyornis*, *Afrocolinus* gen. nov., *Peliperdix* and *Scleroptila* spp. *Ostrich* 90: 191–221.

Tarimnattskärria är ogiltig som art

Den mytiska tarimnattskärria *Caprimulgus centralasiaticus* (Vaurie's Nightjar), är bara känd från ett enda exemplar, en yngre hona insamlad i södra kanten av Taklamakanöknen 1929 av Frank Ludlow, och beskriven som en ny art av Charles Vaurie 31 år senare. Den har nu analyserats genetiskt och morfologiskt, varvid den hamnar i en klad med östasiatiska underarter av vanlig nattskärria, närmare bestämt underarten *plumipes*, och därför inte längre ska räknas som en egen art. Möjligen kan exemplaret istället utgöra en hybrid mellan en hona *plumipes* och en hane av en annan underart.

Referenser:

- Kirwan, G.M. och Schweizer, M. 2020. Resolving the mystery of Vaurie's Nightjar and problems posed by single-specimen species. *Dutch Birding* 42: 355–360.
- Schweizer, M., Eitzbauer, C., Shirihai, H., Töpfer, T. och Kirwan, G.M. 2020. A molecular analysis of the mysterious Vaurie's Nightjar *Caprimulgus centralasiaticus* yields fresh insight into its taxonomic status. *J. Ornithol.* 161: 635–650.

Ruwenzorinattskärria förlorar artstatus

Denna nattskärria, *Caprimulgus ruwenzorii*, som förekommer i Östafrika, plus två fynd av en underart i Angola, ansågs utgöra separat art av Fry och Harwin (1988). Jackson (2014) har sedermera gjort en noggrann analys av arten avseende dräkt, mått och läten med tillgång till betydligt fler inspelningar än vad Fry hade. Resultaten tolkas som att den är alltför lik bergnattskärria (*C. poliocephalus*) för att utgöra egen art, varför den nu inkorporeras i den senare. Även Dowsett m.fl. (2008) går på den linjen, de flesta världslistor dito.

Referenser:

- Dowsett, R.J., Aspinwall, D.R. och Dowsett-Lemaire, F. 2008. *The Birds of Zambia: An atlas and handbook*.
- Fry, C.H. och Harwin, R.M. 1988. Order Caprimulgiformes, sid. 155–197 i: *The Birds of Africa*, vol. 3. Fry, C.H., Keith, S. och Urban, E.K. (red.). Academic Press, London.
- Jackson, H.D. 2014. The taxonomic status of Ruwenzori Nightjar *Caprimulgus ruwenzorii* Ogilvie-Grant, 1909, and Benguela Nightjar *C. koesteri* Neumann, 1931. *Bull. Brit. Ornithol. Club* 134:62–69.

Nyheter bland duvorna

Bland duvorna sker flera och olika typer av förändringar, med uppdelningar av både arten och släkten samt namnändringar.

- Den östliga extralimitala populationen av turkduva *Streptopelia decaocto* begränsad till Burma (*xanthocyclus*) har allopatrisk utbredning samt skiljer sig både i utseende och läten. Tk bryter därför, liksom IOC och BirdLife International, ut den som en egen art, *S. xanthocyclus*, som på svenska får namnet **burmaduva**.
- Genetiska studier visar att palmduvan *Streptopelia senegalensis* tillsammans med extralimitala släktingen pärlhalsduvan *S. chinensis* står närmare rosenduvan *Nesoenas picturata* på Mauritius än övriga *Streptopelia*-duvor. Dessa utgör en systergrupp till en klad bestående av duvor i *Columba* och *Streptopelia*. Palmduvan lyfts därför ut till ett eget släkte, där *Spilopelia* har prioritet.
- Samma studier visar också att röd turkduva *Streptopelia tranquebarica*, i Västpalearktis förekommande i östra Iran, endast är avlägset släkt med turkduvan. Detta i kombination med det geografiskt missvisande i namnet för denna sydasiatiska duvart gör att Tk väljer att döpa om den, till **amarantduva** efter den amarantfärgade färgen.
- Slutligen möbleras ordningen av duvor om i Västpalearktislistan, där spetsstjärtad duva *Zenaid macroura* tillhör en amerikansk klad som är systergrupp till duvor i bland annat *Columba* och *Streptopelia*.

Palmduvan blir ensam VP-art i släktet *Spilopelia*.

FOTO: Markus Lagerqvist

Referenser:

- Cheke, A.S. 2005. Naming segregates from the *Columba-Streptopelia* pigeons following DNA studies on phylogeny. *Bull. Brit. Ornithol. Club* 125: 293–295.
- Johnson, K.P. och Clayton, D.H. 2000. Nuclear and mitochondrial genes contain similar phylogenetic signals for pigeons and doves (Aves: Columbiformes). *Mol. Phylogen. Evol.* 14: 141–151.
- Pereira, S.L., Johnson, K.P., Clayton, D.H. och Baker, A.J. 2007. Mitochondrial and nuclear DNA sequences support a Cretaceous origin of Columbiformes and dispersal-driven radiation in the Paleogene. *Syst. Biol.* 56: 656–672.

Tranan monotypisk

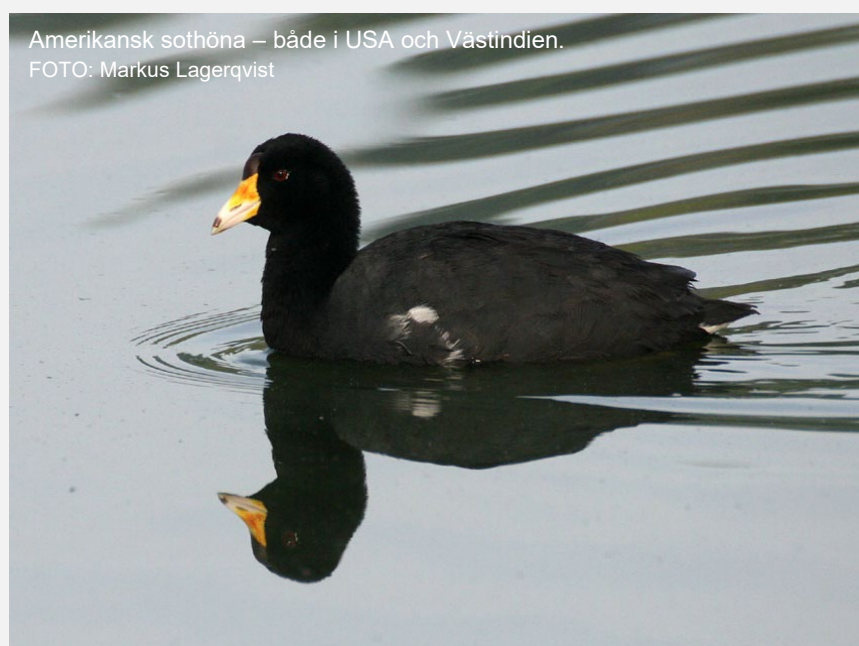
Trana *Grus grus* har tidigare ansetts bestå av två underarter, nominatunderarten i västra delen av utbredningsområdet och *lifordi* i den östra (Cramp 1980). Denna uppdelning accepteras dock numera inte av världslistor och de flesta handböcker. Uppdelningen i två underarter baserades på skillnader i dräkten hos nyruggade adulta fåglar, där de östliga skulle vara mer blekt vitgrå än östliga, men den östliga formen i sliten dräkt är mycket lik den västliga i fräsch dräkt. Även det svarta på vingspetsar och vingtäckare skulle vara mindre utbrett hos den östliga formen, men variationen är mycket stor och överlappet totalt. Trana anses därför vara monotypisk.

Referens:

- Archibald, G.W. och Meine, C.D. 1996. Family Gruidae (cranes) sid. 60–89 I: *Handbook of the Birds of the World, Volume 3*. J del Hoyo, Elliott, A. och Sargatal, J. (red.). Lynx Edicions, Barcelona.
- Cramp, S. m.fl. (red.). 1980. *Handbook of the Birds of Europe, the Middle East and North Africa*. The Birds of the Western Palearctic. Vol. II. sid. 618–628. Oxford University Press.

Karibsothönan bara en morf

Många sothöns i Västindien avviker från geografiskt närmaste arten amerikansk sothöna *Fulica americana* genom annorlunda utseende på näbbskölden, mer lik den europeiska sothönan. Den har därför ansetts utgöra en egen art, karibsothöna *Fulica caribaea* (Caribbean Coot).

Amerikansk sothöna – både i USA och Västindien.
FOTO: Markus Lagerqvist

Studier visar dock att det utseendet också återfinns hos vissa amerikanska sothöns i USA, och omvänt förekommer individer i Västindien med en näbbsköld mer lika amerikanska sothöns. Studier på Saint Croix där båda former påträffas visar att de häckar med varandra. Karibsothöns svarar också på uppspel av läten från amerikanska sothöns i

opublicerade studier på Guadeloupe. Av allt att döma verkar karibsothöna endast utgöra en morf av amerikansk sothöna. Tk urskiljer den därför inte längre som egen art. Även världslistorna gör en liknande bedömning.

Referenser:

- Bolte, W. J. 1974. Caribbean Coot, *Fulica caribaea*, in Florida. *Am. Birds* 28: 734–735.
- Chesser, T.R. m.fl. 2016. 57th Supplement to the American Ornithologists' Union *Check-list of North American Birds*. *Auk* 133: 544–560.
- McNair, D. B. och Cramer-Burke, C. 2006. Breeding ecology of American and Caribbean coots at Southgate Pond, St. Croix: use of woody vegetation. *Wilson J. Ornithol.* 118: 208–217.
- Roberson, D. och Baptista, L.F. 1988. White-shielded coots in North America: a critical evaluation. *Am. Birds* 42: 1241–1246.

Ommöblering bland vadarfåglarna

Bland vadarfåglarna uppdateras den ordning i vilken arterna och familjerna listas, efter nya rön och kutymen att lista den minsta kladen först. Springhönsen (Turnicidae), som länge placerades bland tran- och rallfåglarna i Gruiformes, har visat sig vara hönsliknande vadarfåglar och flyttades därför tidigare till Charadriiformes. Nu justerar vi positionen, där studier visar att de utgör där en egen utvecklingslinje som sannolikt är systergrupp till underordningen Lari, där måsfåglar, alkor och labbar ingår, men även hägerpipare och vadarsvalor. Krokodilväktaren (Pluvianidae) utgör också en systergrupp, men till hela parvordningen Charadriida, utöver Charadriidae även strandskator, skärfläckor och den extralimitala ibisnäbben. Labbar är vidare systergrupp till alkorna, inte måsfåglarna, och listas därför tillsammans.

Ordningen inom piparna i Charadriidae justeras också något. Ljungpiparsläktet *Pluvialis* är systergrupp med resten av arterna och placeras därför först. *Charadrius* är vidare gravt parafyletiskt, det vill säga att arterna inte står varandra närmast, men där inväntar vi konsensus bland världslistorna.

Referenser:

- Baker, A.J., Pereira, S.L. och Paton, T.A. 2007. Phylogenetic relationships and divergence times of Charadriiformes genera: multigene evidence for the Cretaceous origin of at least 14 clades of shorebirds. *Biol. Lett.* 3: 205–209.
- Barth, J.M.I., Matschiner, M. och Robertson, B.C. 2013. Phylogenetic position and subspecies divergence of the endangered New Zealand Dotterel (*Charadrius obscurus*). *PLoS ONE* 8: e78068: 1–9.
- Dos Remedios, N., Küpper, C., Lee, P.L.M., Burke, T. och Székely, T. 2015. North or South? Phylogenetic and biogeographic origins of a globally distributed avian clade. *Mol. Phylogenet. Evol.* 89: 151–159.
- Fain, M.G. och Houde, P. 2004. Parallel radiations in the primary clades of birds. *Evolution* 58: 2558–2573.
- Paton, T.A. och Baker, A.J. 2006. Sequences from 14 mitochondrial genes provide a well-supported phylogeny of the charadriiform birds congruent with the nuclear RAG-1 tree. *Mol. Phylogenet. Evol.* 39: 657–667.

Östliga tjockfotar urskiljs

Den östliga extralimitala underarten av tjockfot *Burhinus oedicephalus*, som förekommer från västra Pakistan österut till Vietnam, ges artstatus som **indisk tjockfot** *B. indicus* (Indian Thick-knee). Den skiljer sig genom att sången utgörs av en snabb serie enstaka noter jämfört med våra tjockfotars långsammare dubbelnoter och storspovsliknande rop. Utseendemässigt skiljer den sig också, genom längre näbb, kortare vinge, mindre bar gul hud vid näbbbasen och en mer kontrastrikt tecknad vinge.

Referens:

Rasmussen, P. C. och Anderton, J.C. 2005. *Birds of South Asia*. The Ripley Guide. Vol. 1 och 2. Lynx Edicions.

Två nya vadare – indisk tjockfot och sandstrandpipare. FOTO: Markus Lagerqvist

Sandstrandpipare får artstatus

Baserat på bland annat genetiska skillnader, begränsad hybridisering i kontaktzoner, habitatpreferens, näbbstorlek och dräktkaraktärer urskiljs **sandstrandpipare** *Charadrius dealbatus* (White-faced Plover) från svartbent strandpipare *Ch. alexandrinus*. Arten häckar i södra Kina och troligen även i Vietnam. Namnet kommer av att arten föredrar hårdare, sandigare marker än svartbent strandpipare i de områden där båda förekommer. Sandstrandpiparen har hittills inte påträffats i VP.

Referenser:

- Kennerley, P.R., Bakewell, D.N. och Round, P.D. 2008. Rediscovery of a long-lost *Charadrius* plover from South-east Asia. *Forktail* 24: 63–79.
- Sadanandan, K.R., Küpper, C., Low, G.W., Yao, C.-T., Li, Y., Xu, T., Rheindt, F.E. och Wu, S. 2019. Population divergence and gene flow in two East Asian shorebirds on the verge of speciation. *Sc. Rep.* 9:e8546: 1–9.
- Wang, X. m.fl. 2019. Genetic, phenotypic and ecological differentiation suggests incipient speciation in two *Charadrius* plovers along the Chinese coast. *BMC Evol. Biol.* 19:e135: 1–18.

Ny underart av rödspov

Rödspoven *Limosa limosa* har traditionellt delats in i tre underarter, här i Europa europeisk (*limosa*) respektive isländsk rödspov (*islandica*), samt längre österut *melanuroides*. Under flyttningen har dock rödspovar setts utmed Kinas kust som avvikit kraftigt i storlek. Zhu m.fl. (2020) fångade in några av dessa i norra Bohai-viken, jämförde dem med övriga rödspovar och bekräftade inte bara att de avvek morfologiskt utan även genetiskt, på en nivå jämbördigt med övriga underarter. Författarna beskrev därför populationen som en ny underart, *bohaii*. Dessa fåglar är tydligt större än småväxta *melanuroides*, i dräkten mer lik *limosa* och med längre näbb än *islandica*.

Referens:

Zhu, B.-R., Verkuil, Y.I., Conklin, J.R., Yang, A., Lei, W., Alves, J.A., Hassell, C.J., Dorofeev, D., Zhang, Z. och Piersma, T. 2020. Discovery of a morphologically and genetically distinct population of Black-tailed Godwits in the East Asian-Australasian Flyway. *Ibis* 163: 448–462.

Myrsnäppa ej monotypisk

Hittills har myrsnäppan *Calidris falcinellus* betraktats som monotypisk, det vill säga att den inte delas in i några underarter. Fåglar som häckar i nordöstra Sibirien, dels på Tajmyrhälvön, dels mellan floderna Lena och Kolyma, skiljer sig dock något från den europeiska populationen. De har mer bjärt rostkantade fjädrar på ovasidan, ett bredare ”nedre” ögonbrynstreck och ett smalare ”övre”. Vidare skiljer de sig åt ekologiskt, där de två östliga populationerna häckar på fuktig tundra. De båda världslistorna IOC och Clements urskiljer därför östliga myrsnäppor som den egna underarten *sibirica* (Dresser 1876) och Tk följer nu efter. Båda bestånden är fåtaliga, med uppskattningsvis endast 13 000–22 000 par i Europa och 16 000–18 000 individer av *sibirica*, varav 6 000 tros flytta via Gula havet.

Referenser:

Barter, M.A. 2002. Shorebirds of the Yellow Sea: importance, threats and conservation status. Wetlands International Global Series 9, International Wader Studies 12, Canberra, Australia.

Van Gils, J., Wiersma, P. och Kirwan. 2020. Broad-billed Sandpiper (*Calidris falcinellus*), version 1.0. I: *Birds of the World*. del Hoyo, J., Elliott A., Sargatal, J., Christie, D.A. och de Juana, E. (red.). Cornell Lab of Ornithology, Ithaca, NY, USA. <https://birdsoftheworld.org>

Amerikanska fiskmåsar är en egen art

Till fiskmåsen *Larus canus* förs idag fyra underarter; vår egen *canus* från Island österut till Vita havet, *heinei* från centrala Ryssland österut till floden Lena i Sibirien, *kamtschatschensis* i nordöstra Sibirien och *brachyrhynchus* i nordvästra Nordamerika. Fram till 1931 räknades *brachyrhynchus* som en egen art, då den på svaga grunder införlivades under fiskmåsen.

Under de senaste decennierna har en rad studier publicerats som pekat på att fiskmås bör delas upp i minst två arter, men ingen av studierna har på egen hand hållit för en uppdelning. Med ytterligare ett par studier publicerade under de senaste åren finns nu tillräckligt med argument för att ge artstatus till *brachyrhynchus*.

Uppdelningen grundar sig på en kombination av genetiska skillnader, geografisk isolering, skillnader i läten och dräktkaraktärer. Genetiska studier av Zink m.fl. (1995) och Sternkopf (2011) visar på en skillnad på två procent i mitokondrie-DNA mellan *brachyrhynchus* och *kamtschatschensis* på andra sidan av Berings sund.

Kortnäbbad mås.
FOTO: Magnus Hellström

Adriaens och Gibbins (2016) omfattande genomgång av fiskmåsens underarter visar på tydliga skillnader i spelläten mellan framför allt *brachyrhynchus* och de tre palearktiska underarterna (men även vissa skillnader mellan *kamtschatschensis* jämfört med *canus/heinei*). *Brachyrhynchus* skiljer sig morfologiskt i flera avseenden jämfört med övriga underarter, exempelvis avseende vingspetssteckningen. På adulta fåglar kan man bland annat notera mer utbrett svart på vingspetsen, med mindre vita "slantar" på P9-10. Den har också tydligt kortare näbb och är den minsta av de fyra underarterna.

Den nya arten får namnet **kortnäbbad mås**

Larus brachyrhynchus (Short-billed Gull), efter den kortare näbben. Det finns ett fynd i Västpalearktis; på Azorerna 2003. Samtidigt byter fiskmås engelskt namn från Mew Gull till Common Gull.

Referenser:

- Adriaens, P. och Gibbins, C. 2016. Identification of the *Larus canus* complex. *Dutch Birding* 38: 1–64.
- Chesser, R. T. m.fl. 2021. Sixty-second supplement to the American Ornithological Society's *Check-list of North American Birds*. *Ornithology* 138: 1–18.
- Sternkopf, V. 2011. Molekulargenetische Untersuchung in der Gruppe der Möwen (Laridae) zur Erforschung der Verwandtschaftsbeziehungen und phylogeographischer Differenzierung. Inaugural dissertation zur Erlangung des akademischen Grades doctor rerum naturalium (Dr. rer. nat.) an der Mathematisch-Naturwissenschaftlichen Fakultät der Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald.
- Zink, R.M., Rohwer, S., Andreev, A.V. och Dittman, D.L. 1995. Trans-Beringia comparisons of mitochondrial DNA differentiation in birds. *Condor* 97: 639–649.

Guineatärnan gör entré

Kungstärna *Thalasseus maximus* delas traditionellt upp i två underarter, amerikanska *maximus* och västafrikanska *albididorsalis*. Båda har uppträtt som tillfälliga gäster i Europa. Genetiska studier har visat att de trots mycket likartat utseende (*albididorsalis* är något mindre och ljusare, med slankare och gulare näbb) inte är varandras närmaste släktingar. Istället står den västafrikanska populationen närmast iltärna *T. bengalensis*. Liksom världslistorna urskiljer därför nu denna som en egen art, **guineatärna** *Thalasseus albididorsalis* (West African Crested Tern). Även ordningen bland tärnorna justeras för att återspegla genetiska studier, där *Thalasseus* är systergrupp till *Sterna*.

Referenser:

- Baker, A.J., Pereira, S.L. och Paton, T.A. 2007. Phylogenetic relationships and divergence times of Charadriiformes genera: multigene evidence for the Cretaceous origin of at least 14 clades of shorebirds. *Biol. Lett.* 3: 205–209.
- Bridge, E.S., Jones, A.W. och Baker, A.J. 2005. A phylogenetic framework for the terns (Sternini) inferred from mtDNA sequences: implications for taxonomy and plumage evolution. *Mol. Phylog. Evol.* 35: 459–469.

Collinson, J.M., Dufour, P., Hamza, A.A., Lawrie, Y., Elliott, M., Barlow, C. och Crochet, P-A. 2017. When morphology is not reflected by molecular phylogeny: the case of three 'orange-billed terns' *Thalasseus maximus*, *Thalasseus bergii* and *Thalasseus bengalensis* (Charadriiformes: Laridae). *Biol. J. Linn. Soc.* 121: 439–445.

Fler albatrosser

Albatrossernas taxonomi har länge varit omdebatterad. Geografiskt isolerade taxa gör det svårt att testa om de små skillnader i genetik, dräktkaraktärer och morfologi som finns är reproduktivt isolerande. Dock finns allt fler exempel på andra havsfåglar, såsom stormsvalor och liror, där evolutionärt unga och utseendemässigt snarlika taxa beter sig som goda arter. Det finns nu också flera exempel på där närbesläktade albatrosser som har påträffats på samma häckningsöar beter sig som goda arter och inte hybridiserar. En allt större konsensus har också nåtts mellan de ledande världslistorna, ACAP (Agreement on the Conservation of Albatrosses and Petrels) och andra experter på havsfåglar. Tk har därför beslutat att följa de ledande världslistorna och revidera taxonomin för de fyra albatrossarter som påträffats i VP:

Vandringsalbatross *Diomedea exulans* delas upp i:

- vandringsalbatross *Diomedea exulans* (Wandering Albatross);
- **antipodalalbatross** *Diomedea antipodensis* (Antipodean Albatross), med underarterna *antipodensis* och *gibsoni*;
- **amsterdalalbatross** *Diomedea amsterdamensis* (Amsterdam Albatross), och;
- **tristanalbatross** *Diomedea dabbenena* (Tristan Albatross).

Svartbrynad albatross *Thalassarche melanophris* delas upp i:

- svartbrynad albatross *Thalassarche melanophris* (Black-browed Albatross), och;
- **campbellalbatross** *Thalassarche impavida* (Campbell Albatross).

Gråkindad albatross *Thalassarche cauta* delas upp i:

- gråkindad albatross *Thalassarche cauta* (Shy Albatross), med underarterna *cauta* och *steadii*;
- **chathamalbatross** *Thalassarche eremita* (Chatham Albatross), och;
- **salvinalbatross** *Thalassarche salvini* (Salvin's Albatross).

Mindre albatross *Thalassarche chlororhynchos* delas upp i:

- mindre albatross *Thalassarche chlororhynchos* (Atlantic Yellow-nosed Albatross), och;
- **gulnäbbad albatross** *Thalassarche carteri* (Indian Yellow-nosed Albatross).

De enda arter som påträffats i VP är tristanalbatross (1 fynd, Italien, 1957), svartbrynad albatross (regelbunden gäst i VP, med flera fynd i Sverige), gråkindad albatross (1 fynd, Israel/Egypten, 1981) och mindre albatross (fynd från Storbritannien, Färöarna, Norge och Sverige).

Referenser:

Abeyrama, D.K., Dempsey, Z.W., Ryan, P. G. och Burg, T. M. 2021. Cryptic speciation and population differentiation in the yellow-nosed albatross species complex. *Conserv. Genet.* 22: 757–766.

- Brooke, M. 2004. *Albatrosses and Petrels Across the World*. Oxford University Press, Oxford, UK.
- Burg, T. M. och Croxall, J. P. 2004. Global population structure and taxonomy of the wandering albatross species complex. *Mol. Ecol.* 13: 2345–2355.
- Flood, R. L. 2015. The 2 Yellow-nosed Albatrosses – molt, age, and identification, *Birding* Oct 2015.
- Harrison, P., Perrow, M. och Larsson, H. 2021. *Seabirds – The New Identification Guide*, Lynx Edicions.
- Howell, S.N.G. och Zufelt, K. 2019. *Oceanic Birds of the World: A Photo Guide*, Princeton Nature.
- Marchant, S. och Higgins, P.J. 1990. *Handbook of Australian, New Zealand & Antarctic Birds. Vol. 1*. RAOU/Oxford University Press, Melbourne.
- Penhallurick, J. och Wink, M. 2004. Analysis of the taxonomy and nomenclature of the Procellariiformes based on complete nucleotide sequences of the mitochondrial cytochrome b gene. *Emu* 104: 125–147.
- Rains, D., Weimerskirch, H. och Burg, T.M. 2011. Piecing together the global population puzzle of Wandering Albatrosses: genetic analysis of the Amsterdam Albatross *Diomedea amsterdamensis*. *J. Avian Biol.* 42: 69–79.
- Robertson, C.J.R. och Nunn, G.B. 1998. Towards a new taxonomy for albatrosses. sid. 13–19 i: *The Albatross – Biology and Conservation*. Robertson, G. och Gales, R. (red.), Surrey Beatty & Sons, Chipping Norton, UK.
- Roux, J.P., Jouventin, P., Mougou, J.L., Stahl, J.C. och Weimerskirch, H. 1983. Un nouvel albatros *Diomedea amsterdamensis* n. sp. découvert sur l'île Amsterdam (37° 51'12' S, 77° 35' E). *L'Oiseau et la R.F.O.* 53: 1–11.
- Tickell, W.L.N. 2000. *Albatrosses*. Pica Press, East Sussex.

Mindre albatross kvarstår på Sverigelistan även efter att arten delats upp.
FOTO: Kristian Ståhl.

Två underarter av stormfågel i Atlanten

De flesta världslistor och handböcker delar upp de atlantiska stormfågeln i två underarter, vilket nu Tk väljer att följa. Nominatunderarten *glacialis* häckar från nordöstra Kanada, norra Grönland och Svalbard till Franz Josefs land, det vill säga i Norra ishavet, medan underarten *auduboni* häckar längre söderut, huvudsakligen i Atlanten från sydöstra Kanada, södra Grönland, Island, Nordeuropa till Novaja Zemlja. De är dock inte så lätta att skilja åt utanför sina häckningsområden.

Näbbens längd och bredd samt proportionerna av olika färgmorfer på olika latituder avgör underart; mörka fåglar ökar proportionellt med latituden norrut, men det finns variation. Näbben hos *glacialis* är kortare och bredare, och mörka fåglar dominerar. Hos *auduboni* däremot är näbben längre och smalare, endast den ljusa färgmorfen förekommer och det svarta på näbben är begränsat till näsborrarna eller ett litet område mellan näsborrarna och den krökta näbbspetsen. De skiljer sig också åt i storlek, där *glacialis* är något mindre. Honorna är dock generellt mindre än hanarna hos båda underarterna, varför könen behöver vara kända vid jämförelse. De svenska namnen på underarterna blir **ishavsstormfågel** (*glacialis*) respektive **atlantstormfågel** (*auduboni*).

Referenser:

Mallory, M.L., Hatch, S.A. och Nettleship, D.N. 2020. Northern Fulmar, version 1.0 I: Birds of the World Billerman, S.M. (red.). Cornell Lab of Ornithology, Ithaca, NY, USA. <https://birdsoftheworld.org>
Van Franeker, J.A. och Wattel, J. 1982. Geographical variation of the Fulmar *Fulmarus glacialis* in the North Atlantic. *Ardea* 70: 31–44.

Släktesförändring bland stormssvalorna

I familjen nordstormssvalor (Hydrobatidae) erkänns traditionellt två släkten, dels stormssvalans *Hydrobates*, dels *Oceanodroma* med alla andra arter, bland annat klykstjärtad stormssvala. Studier visar dock att stormssvalan är genetiskt inbäddad i *Oceanodroma*, närmast släkt med arten grå stormssvala *Oceanodroma furcatus* (Fork-tailed Storm Petrel) i Stilla havet. Alla världslistor placerar dem därför numera i ett och samma släkte, där *Hydrobates* har prioritet. Åldern på kladerna och faktumet att placera familjens alla arter i ett enda släkte döljer arternas inbördes släktskap skulle kunna vara ett argument för att i stället dela upp *Oceanodroma* i flera släkten. Tk väljer dock att följa världslistorna för konsensus. Eftersom *Hydrobates* är maskulint till skillnad från *Oceanodroma* byter även namnet genus, bland arterna förekommande i VP för klykstjärtad stormssvala, från *Oceanodroma leucorhoa* till *Hydrobates leucorhous*.

Referenser:

Penhallurick, J. och Wink, M. 2004. Analysis of the taxonomy and nomenclature of the Procellariiformes based on complete nucleotide sequences of the mitochondrial DNA genome. *Emu* 104: 125–147.
Robertson, B.C., Stephenson, B.M. och Goldstein, S.J. 2011. When rediscovery is not enough: Taxonomic uncertainty hinders conservation of a critically endangered bird. *Mol. Phylogen. Evol.* 61: 941–952.
Wallace, S. J., Morris-Pocock, J.A., González-Solis, J., Quillfeldt, P. och Friesen, V.L. 2017. A phylogenetic test of sympatric speciation in the Hydrobatinae (Aves: Procellariiformes). *Mol. Phylogen. Evol.* 107: 39–47.

Oceanlöpare delas upp...

Artbildning sker vanligen genom att populationer skilts åt geografiskt av olika anledningar och därefter utvecklats åt olika håll, så pass att när de sedan möts är de reproduktivt isolerade. Flertalet studier bland framför allt havsfåglar visar dock att denna åtskillnad även kan ske i tid, så kallad allochroni.

Bolton m.fl. (2008) studerade oceanlöpare *Hydrobates castro* på Azorerna och fann att olika populationer häckade olika tider på året. Praktiskt taget inget genflöde sker dem emellan och fåglar från de båda populationerna svarar inte på varandras läten, som också skiljer sig något. Även små skillnader i ruggningsmönster, morfologi och fjäderdräkt har upptäckts, där de som häckar på sommaren är mindre, med relativt litet huvud och liten näbb, proportionellt längre vingar och i genomsnitt längre och mer kluven stjärt.

På Azorerna häckar azorstormsvalan under annan tid av året än den närbesläktade oceanlöparen.
FOTO: Richard Ek

Vidare har de mer kontrastrika täckarfält. Detta bestånd håller sig också till skillnad från vinterhäckande fåglar nära Azorerna och isotopanalyser av fjädrar visar även att födan skiljer sig något. Bolton m.fl. 2008 beskrev därför de sommarhäckande fåglarna som en egen art, Monteiro's Storm Petrel *Oceanodroma monteiroi*.

Vidare studier visar att även andra populationer av oceanlöpare skiljer sig tydligt genetiskt från *castro* i begränsad mening. Taylor m.fl. (2019) analyserade DNA från i stort sett alla populationer av oceanlöpare, inklusive *monteiroi*, och fann att den på Kap Verdeöarna (*jabejabe*) utgör en egen utvecklingslinje, skild från de övriga. Lätena skiljer sig även och i experiment med uppspelning av läten (Bolton 2007) svarade fåglar på Kap Verde kraftigt på läten från den egna populationen, något på läten från *castro* i begränsad mening men svagt eller inget på läten från andra bestånd.

Sammantaget väljer därför Tk nu att dela upp oceanlöparen i tre arter, enligt följande (se ovan för släktesindelningen):

- oceanlöpare *Hydrobates castro* (Band-rumped Storm Petrel)
- **azorstormsvala** *Hydrobates monteiroi* (Monteiro's Storm Petrel)
- **kapverdestormsvala** *Hydrobates jabejabe* (Cape Verde Storm Petrel)

Alla världslistor har gjort en liknande uppdelning. Mycket tyder på att även andra bestånd av oceanlöpare, i synnerhet de i Stilla havet, även utgör en eller flera egna arter. Där väljer dock Tk att avvakta, i väntan på fler studier.

Referenser:

- Bolton, M. 2007. Playback experiments indicate absence of vocal recognition among temporally and geographically separated populations of Madeiran Storm-Petrels *Oceanodroma castro*. *Ibis* 149: 255–263.
- Bolton, M., Smith, A.L., Gómez-Díaz, E., Friesen, V.L., Medeiros, R., Bried, J., Roscales, J.L. och Furness, R.W. 2008. Monteiro's Storm-Petrel *Oceanodroma monteiroi*: A new species from the Azores. *Ibis* 150: 717–727.
- Friesen, V. L., Smith, A.L., Gómez-Díaz, E., Bolton, M., Furness, R.W., González-Solís, J. och Monteiro, L.R. 2007. Sympatric speciation by allochrony in a seabird. *Proc. Natl. Acad. Sc. USA* 104: 18589–18594.
- Silva, M. F., Smith, A.L., Friesen, V.L. Bried, J., Hasegawa, O., Coelho, M.M. och Silva, M.C. 2016. Mechanisms of global diversification in the marine species Madeiran Storm-petrel *Oceanodroma castro* and Monteiro's Storm-petrel *O. monteiroi*: Insights from a multi-locus approach. *Mol. Phylogen. Evol.* 98: 314–323.
- Smith, A. L., Monteiro, L., Hasegawa, O. och Friesen, V.L. 2007. Global phylogeography of the band-rumped storm-petrel (*Oceanodroma castro*; Procellariiformes: Hydrobatidae). *Mol. Phylogen. Evol.* 43: 755–773.
- Taylor, R. S., Bolton, M., Beard, A., Birt, T., Deane-Coe, P., Raine, A.F., González-Solís, J., Loughheed, S.C. och Friesen, V.L. 2019. Cryptic species and independent origins of allochronic populations within a seabird species complex (*Hydrobates* spp.). *Mol. Phylogen. Evol.* 139:e106552: 1–15.
- Wallace, S. J., Morris-Pocock, J.A., González-Solís, J., Quillfeldt, P. och Friesen, V.L. 2017. A phylogenetic test of sympatric speciation in the Hydrobatinae (Aves: Procellariiformes). *Mol. Phylogen. Evol.* 107: 39–47.

...liksom klykstjärtad stormsvala

Även hos klykstjärtad stormsvala har studier visat på allochronisk artbildning. Redan 1980 upptäckte David Ainley att klykstjärtade stormsvalor av underarten *socorroensis* häckande på småöar utanför den västmexikanska ön Guadalupe bestod av två åtskilda populationer. Dessa häckar olika tider på året och skiljer sig åt i både läten och utseende, både gentemot varandra men också gentemot övriga populationer av klykstjärtade stormsvalor i Stilla havet.

Ainley beskrev vinterhäckande fåglar som det egna taxonet *cheimomnestes*, men stannade vid att betrakta dem som underarter. Skillnaderna dem emellan ansågs vara i paritet med dem mellan populationer i andra havsfåglar, som exempelvis sammetspetrell. Dessa har dock sedermera delats upp i flera arter. 2016 tog därför American Ornithological Society upp ärendet till ny prövning, varvid det beslutades att både *cheimomnestes* och *socorroensis* urskiljs som egna arter.

Nu väljer Tk att göra detsamma och delar därför upp klykstjärtad stormsvala i tre arter:

- **townsendstormsvala** *Hydrobates socorroensis* (Townsend's Storm Petrel)
- **ainleystormsvala** *Hydrobates cheimomnestes* (Ainley's Storm Petrel)
- klykstjärtad stormsvala *Hydrobates leucorhous* (Leach's Storm Petrel), med underarterna *leucorhous* och *chapmani*

Varken townsendstormsvala eller ainleystormsvala har påträffats i VP.

Referenser:

- Ainley, D. G. 1980. Geographic variation in Leach's Storm-Petrel. *Auk* 97: 837–853.
- Chesser, T.R. m.fl. 2016. 57th Supplement to the American Ornithologists' Union *Check-list of North American Birds*. *Auk* 133: 544–560.

Ny lirart på Kap Verde

Till makaronesisk lira *Puffinus baroli* förs idag två underarter; *baroli* som häckar på Azorerna, Desertasöarna, Selvagensöarna och Kanarieöarna och *boydi* som häckar på Kap Verde. Baserat på små, men signifikanta skillnader i läten, dräktkaraktärer och morfologi samt genetiska skillnader motsvarande flera andra erkända liror ges de två underarterna artstatus. Olson (2010) har också visat att fossil från de två arterna kan skiljas osteologiskt. Tack vare detta har man kunnat påvisa att *boydi* tidigare även häckat på Bermuda.

Boydirliran på Kap Verde splittas ut från den mer vidspridda makaronesiska liran.

FOTO: Richard Ek

Den i den makaronesiska övärlden mer vidspridda *baroli* behåller namnet makaronesisk lira *Puffinus baroli* (Barolo Shearwater, tidigare Macaronesian Shearwater), medan *boydi* får namnet **boydlira** *Puffinus boydi* (Boyd's Shearwater).

Referenser:

- Austin, J.J., Bretagnolle, V. och Pasquet, E. 2004. A global molecular phylogeny of the small *Puffinus* shearwaters and implications for systematics of the Little-Audubon's Shearwater complex. *Auk* 12: 847–864.
- Flood, R. L. och van der Vliet, R. 2019. Variation and identification of Barolo Shearwater and Boyd's Shearwater. *Dutch Birding* 41: 215–237.
- Olson, S.L. 2010. Stasis and turnover in small shearwaters on Bermuda over the last 400,000 years (Aves: Procellariidae: *Puffinus lherminieri* group). *Biol. J. Linn. Soc.* 99: 699–707.
- Robb, M., Mullarney, K. och The Sound Approach. 2008. *Petrels Night and Day*. The Sound Approach, Dorset, UK.

Fler justeringar bland lirorna

Trots att mindre lira *Puffinus puffinus* är en förhållandevis välstuderad havsfågel har få undersökningar gjorts av mer perifera populationer. Rodríguez m.fl. (2020) har utrett det hotade beståndet på Kanarieöarna och funnit att fåglarna där skiljer sig tydligt från nordliga populationer. Dessa är mindre och ljusare överlag, men mörkare under vingarna.

Vidare häckar de två till tre månader tidigare. De skiljer sig också i läten. Studier av mitokondrie-DNA visar att de är avvikande även genetiskt. Rodríguez m.fl. (2020) beskrev därför den kanariska populationen av mindre lira som en ny underart, *canariensis*, vilket medför att mindre lira ej längre är att betrakta som monotypisk.

Bland lirorna justeras också ordningen släktena emellan. Släktet *Bulweria* med arterna spetsstjärtad petrell *B. bulwerii* och arabpetrell *B. bifax* är sannolikt systerklad till lirorna i *Ardenna*, *Calonectris* och *Puffinus*, och flyttas därför till en position precis före dessa.

Referenser:

- Gangloff, B., Shirihai, H., Watling, D., Cruaud, C., Couloux, A., Tillier, A., Pasquet, E. och Bretagnolle, V. 2012. The complete phylogeny of *Pseudobulweria*, the most endangered seabird genus: systematics, species status and conservation implications. *Conserv. Genet.* 13: 39–52.
- Rodríguez, A., Rodríguez, B., Montelongo, T., Garcia-Porta, J., Pipa, T., Carty, M., Danielsen, J., Nunes, J., Silva, C., Geraldes, P., Medina, F.M. och Illera, J.C. 2020. Cryptic differentiation in the Manx Shearwater hinders the identification of a new endemic subspecies. *J. Avian Biol.* 51: e02633: 1–16.

Nya släkten bland skarvarna

Till skillnad från indelning i arter är släktestillhörighet (liksom familjetillhörighet och vidare högre ordningar) mer godtycklig; så länge arter som är närmast släkt med varandra grupperas tillsammans styr konvention snarare än vetenskap exakt vad som konstituerar ett släkte. När arter kategoriseras om till nya släkten är vanligen ny forskning som visar på ett annorlunda släktskap arterna emellan än vad som tidigare varit känt drivande. Allt oftare tas dock hänsyn till kladernas ålder, liksom konsensus taxonomiska auktoriteter emellan.

Ett tydligt exempel är skarvarna, som på grund av liknande utseende alla traditionellt placerats i ett och samma släkte, *Phalacrocorax*. Sedan tidigare har de små skarvarna, däribland dvärgskarven, brutits ut till det egna släktet *Microcarbo*. Senare studier visar dock att även i mer begränsad mening består *Phalacrocorax* av mycket gamla utvecklingslinjer.

Kennedy och Spencer (2014) analyserade både mitokondrie- och kärn-DNA från 40 skarvtaxa och rekommenderar att *Phalacrocorax* delas upp i sex släkten. Av de i Västpalearktis förekommande *Phalacrocorax*-skarvarna utgör toppskarven en helt egen klad som uppskattats ha divergerat redan för 9–11,2 miljoner år sedan. Denna klad lyfts därför ut till ett eget släkte, där *Gulosus* har prioritet. Vidare bildar nordamerikanska örnskarven *Ph. auritus* en grupp med likaledes amerikanska amazonskarven och den stora, flygoförmögna galápagosskarven som får släktesnamnet *Nannopterum*. Släktesbytet påverkar även artpitetet för örnskarven som ändras till *auritum*. Storskarven *Ph. carbo* och sokotraskarven *Ph. nigrogularis* behålls i *Phalacrocorax*. Tk väljer nu att följa dessa rekommendationer, vilket både amerikanska AOS samt världslistor som IOC och Clements också gjort.

Referens:

- Kennedy, M. och Spencer, H.G. 2014. Classification of the cormorants of the world. *Mol. Phylogen. Evol.* 79: 249–257.

Ny underart av ormörn

Ormörn har hittills inte delats in i några underarter trots det vida utbredningsområdet. Ng m.fl. (2017) undersökte det isolerade beståndet på Små Sundaöarna och fann tydliga skillnader i mitokondrie-DNA, i nivå med andra underarter. Fåglar av beståndet är dessutom mindre och ljusare, med mindre inslag av fläckar och tvärband samt avsaknad av skillnader mellan könen. Författarna beskrev därför populationen som en egen underart, *sacerdotis*.

Referens:

Ng, N.S.R., Christidis, L., Olsen, J., Norman J. och Rheindt, F.E. 2017. A new subspecies of Short-toed Snake-eagle from Wallacea determined from morphological and DNA comparison. *Zootaxa* 4358: 365–374.

Gulnäbbad glada erkänns som egen art

Olika författare och auktoriteter har tidigare argumenterat för att erkänna populationen av brun glada *Milvus migrans* i Nildalen och på båda sidor om Röda havet (*aegyptius*) och Afrika söder om Sahara samt på Komorerna och på Madagaskar (*parasiticus*) som en egen art, ”gulnäbbad glada” *Milvus aegyptius*, baserat på små men distinkta skillnader i utseende. Resultat från flera tidigare studier av mitokondrie-DNA tyder även på genetiska skillnader. Wink och Sauer-Gürth (2004) analyserade genen cytokrom b, Johnson m.fl. (2005) dessutom genen ND2. Båda fann att ”gulnäbbad glada” stod närmare röd glada *M. milvus* än bruna gladans nominatform *migrans*.

Tk har hittills avvaktat i väntan på mer omfattande studier rörande hela komplexet, vilket nu har kommit. Andreyenkova m.fl. (2021) analyserade mitokondrie-DNA av cytokrom b från alla underarter av brun glada utom *formosanus*. I studien konstateras att ”gulnäbbad glada” utgör en distinkt klad som är väl skild från övriga underarter av brun glada. Dessa två skilde sig åt ungefär samtidigt som brun och röd glada, mot slutet av mellersta pleistocen. Författarna rekommenderar därför att gulnäbbad glada betraktas som en egen art, vilket Tk nu väljer att följa. Brun glada delas därför upp i två arter:

- brun glada *Milvus migrans* (Black Kite), med underarterna *migrans*, *lineatus*, *govinda*, *formosanus* och *affinis*
- **gulnäbbad glada** *Milvus aegyptius* (Yellow-billed Kite), med underarterna *aegyptius* och *parasiticus*

Jämfört med brun glada i begränsad mening har gulnäbbad glada i genomsnitt smalare och spetsigare vingar, så att den endast visar fem ”fingrar” i stället för bruna gladans sex. Vidare är stjärten något slankare och mer kluven, alltså mer likt röd glada. Tydligaste skillnaden är den helgula näbben, men detta kan vara svårt att se på håll. I fjäderdräkten är den generellt mer enfärgad, med bruna örontäckare i stället för grå och mindre kontrastrik vingteckning. De båda underarterna skiljer sig något åt, där *aegyptius* är tydligt rostbrun, endast svagt streckad på bröstet och färgen på huvudet är densamma som på kroppen. Underarten *parasiticus* är tydligare streckad undertill och huvudet har en grå nyans som kontrasterar mot resten av fjäderdräkten. Fåglar på södra Arabiska halvön, vanligtvis behandlade som en del av *aegyptius*, är avvikande med roströd dräkt, blekare huvud, tydligt ljusare ögoniris och näbben ibland delvis grå. Vidare har de något annorlunda proportioner med något längre sjätte ”finger” (femte handpennan).

Andreyenkova m.fl. (2021) finner dock att gulnäbbad glada består av åtminstone två genetiskt distinkta mitokondriella linjer som inte motsvarar utbredningen för *parasiticus* och *aegyptius*. Exakt var gränsen mellan underarterna går liksom vilka som egentligen förekommer i VP är därför oklart, där krävs fler studier.

Gunäbbad glada.
FOTO: Magnus Ullman

Hos brun glada i begränsad mening har populationer i Europa, norra Asien och Indien alla skilda s.k. haplogrupper. Den europeiska underarten *migrans* och asiatiska *lineatus* isolerades under pleistocen, men möttes sedan och formar nu en bred hybridzon från västra Sibirien och Kazakstan till östra Europa där individer med hela spektrumet av karaktärer från båda underarter förekommer. Andreyenkova m.fl. (2021) konstaterar därför att inga av de i Palearktis förekommande bruna gladorna är reproduktivt isolerade och hybridiserar fritt, även om inga studier har gjorts vad gäller hybridernas överlevnad eller häckningsframgång. Sedan 1990-talet har *lineatus* expanderat västerut när *migrans* blivit

allt ovanligare, med fynd av bruna glador med *lineatus*-egenskaper så långt västerut som på Iberiska halvön.

I Pakistan samhäckar troligen både *migrans*, *lineatus* och indiska *govinda* med varandra. Den isolerade populationen i södra Kazakstan, Uzbekistan, Turkmenistan och norra Iran tros bestå av *migrans*. Australiska *affinis* står trots avvikande utseende genetiskt mycket nära *govinda*, vilket tyder på att de skildes åt relativt nyligen.

Referenser:

- Andreyenkova, N.G., Andreyenkov, O.V., Karyakin, I.V. och Zhimulev, I.F. 2018. New haplotypes of the mitochondrial gene CytB in the nesting population of the Siberian black kite *Milvus migrans lineatus* Gray, 1831 in the Territory of the Republic of Tyva. *Dokl. Biochem. Biophys.* 482: 242–244.
- Andreyenkova, N.G., Karyakin, I.V., Starikov, I. J., Sauer-Gürth, H., Literálk, I., Andreyenkov, O.V., Shnayder, E.P., Bekmansurov, R.H., Alexeyenko, M.N., Wink, M. och Zhimulev, I.F. 2021. Phylogeography and demographic history of the black kite *Milvus migrans*, a widespread raptor in Eurasia, Australia and Africa. *J. Avian Biol.* 52: e02822: 1–19.
- Forsman, D. 2016. *Flight Identification of Raptors of Europe, North Africa and the Middle East*. Helm Identification Guides.
- Johnson, J.A., Watson, R.T. och Mindell, D.P. 2005. Prioritizing species conservation: does the Cape Verde kite exist? *Proc. R. Soc. B* 272: 1365–1371.
- Karyakin, I., Nikolenko, V., Shnayder, E.G., Zinevich, E.P., Pulikova, L.S., Bartoszyk, G.I., Horváth, H., Juhász, M., Aghababayan, T. och Andreyenkova, N.G. 2019. Results of the GPS/GSM-tracking of juvenile steppe eagles from Russia and Kazakhstan. *Raptors Conserv.* 39: 71–227.
- Karyakin, I.V. 2017. Problem of identification of Eurasian subspecies of the black kite and records of the Pariah kite in Southern Siberia, Russia. *Raptors Conserv.* 34: 49–67.

- Roques, S. och Negro, J.J. 2005. MtDNA genetic diversity and population history of a dwindling raptorial bird, the red kite *Milvus milvus*. *Biol. Conserv.* 126: 41–50.
- Sinclair, I. och Ryan, P. 2010. *Birds of Africa south of the Sahara* (Second ed.). Struik Nature, Cape Town.
- Skyrpan, M. och Literák, I. 2019. A kite *Milvus migrans migrans/lineatus* in Ukraine. *Biologia* 74: 1669–1673.
- Wink, M. och Sauer-Gürth, H. 2000. Advances in the molecular systematics of African raptors, sid. 135–147 i: *Raptors at risk*. Chancellor, R. D. och Meyburg, B.-U. (red.) WWGBP.
- Wink, M. och Sauer-Gürth, H. 2004. Phylogenetic relationships in diurnal raptors based on nucleotide sequences of mitochondrial and nuclear marker genes, sid. 483–498 i: *Raptors at risk*. Chancellor, R. D. och Meyburg, B.-U. (red.) WWGBP.

Ny uggleart i VP

I samband med att södra delen av Arabiska halvön utforskats mer har man uppmärksammat att den fläckuv som finns där skiljer sig markant från de fåglar som finns i Afrika. Förutom tydliga morfologiska skillnader skiljer sig lätet kraftigt åt mellan fåglar på Arabiska halvön och Afrika. Morfologiskt är fåglarna på Arabiska halvön något mindre, med mindre kontrasterande fjäderdräkt både på bröstet och ryggen samt med gul iris. Lätet är ett distinkt dubbelläte; det första långt, det andra i samma tonhöjd men dallrande (Robb 2015). Från den afrikanska fläckuven *Bubo africanus* (Spotted Eagle-Owl) urskiljs därför **arabuv** *Bubo milesi* (Arabian Eagle-Owl).

Referenser:

- Collar, N.C. och Boesman, P. 2019. The taxonomy of certain *Asio* and *Bubo* species in Africa and Arabia. *Bull. African Bird Club* 26:155–169.
- Robb, M. 2015. *Undiscovered Owls: A Sound Approach Guide*. The Sound Approach, Poole, UK.

Sichuanuggla urskiljs från slaguggla

En geografiskt isolerad population i centrala Kina urskiljs från slaguggla som en separat, monotypisk art, **sichuanuggla** *Strix davidi* (Pere David's Owl). Detta baseras på en markant mörkare och skarpare definierad fjäderdräkt samt lätesskillnader. Uppdelningen följer de ledande världslistorna.

Referenser:

- Holt, D.W. m.fl. 2020. Pere David's Owl (*Strix davidi*), version 1.0. I: *Birds of the World*. del Hoyo, J. m.fl. (red.). Cornell Lab of Ornithology, Ithaca, NY, USA. <https://birdsoftheworld.org>
- Scherzinger, W. 2005. Remarks on Sichuan Wood Owl *Strix uralensis davidi* from observations in south-west China. *Bull. Brit. Orn. Club* 125: 275–286.

Nya rön om ugglors släktskap

Kunskapen hur ugglor är släkt med varandra har ökat betydligt tack vare nya genetiska studier. Dessa kullkastar tidigare uppfattningar och tarvar ommöblering i VP-listan. I vår del av världen utgör sparvugglor med släktingar (hök-, pärl-, minerva- och brahminuggla) den mest basala gruppen och omplaceras därför till att stå först bland ugglorna. Även släktet *Asio* (horn-, jord-, och kapuggla) flyttas till sina närmaste släktingar bland uvar i *Bubo* och *Strix*-ugglor.

Referenser:

- Salter J.F., Oliveros, C.H., Hosner, P.A., Manthey, J.D., Robbins, M.B., Moyle, R.G., Brumfield, R.T. och Faircloth, R.T. 2020. Extensive paraphyly in the typical owl family (Strigidae). *Auk: Ornithol. Adv.* 137: ukz070: 1–15.

Smyrnakungsfiskaren delas upp

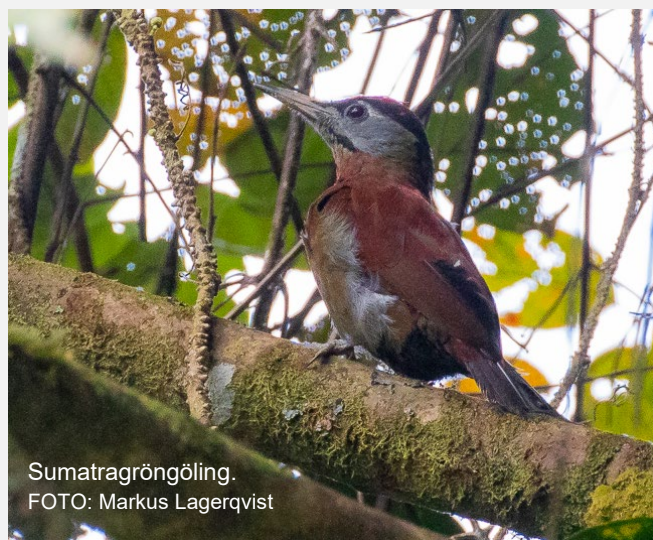
Smyrnakungsfiskaren *Halcyon smyrnensis* har en vid utbredning från Grekland till östra Asien. Fåglar på Filippinerna, *gularis*, skiljer sig dock tydligt i utseende från övriga populationer genom vitt undertill begränsat till strupen, mycket mörkare vingfläck som genom förlängda mellersta täckare ter sig mycket större, svarta snarare än kastanjebruna mindre täckare, svartare handpennespetsar och jämfört med närmaste underart hos smyrnakungsfiskare, *fokiensis*, tydligt kortare stjärt. Även lätena skiljer sig åt. Tk urskiljer den därför som egen monotypisk art, **brunbröstad kungsfiskare** *Halcyon gularis* (Brown-breasted Kingfisher), vilket även världslistorna gör.

Bland kungsfiskarna justeras också ordningen i VP-listan för att mer korrekt återspegla släktskapet, där de små kungsfiskarna i VP representerade av släktena *Alcedo* och *Corythornis* utgör en systergrupp till övriga. Inom ordningen praktfåglar är vidare biätarna basala och bör placeras först, medan hos blåkråkorna flyttas *Eurystomus* i en position före *Coracias*, enligt devisen att minsta kladen listas först.

Referenser:

- Allen, D. 2020. Birds of the Philippines. Lynx Edicions, Barcelona.
- Collar, N.J. 2011. Species limits in some Philippine birds including the Greater Flameback *Chrysocolaptes lucidus*. *Forktail* 27: 29–38.
- Ericson, P.G.P., Anderson, C.L., Britton, T., Elzanowski, A., Johansson, U. S., Kallersjo, M., Ohlson, J.I., Parsons, T.J., Zuccon, D. och Mayr, G. 2006. Diversification of Neoaves: Integration of molecular sequence data and fossils. *Biol. Lett.* 2: 543–547.
- Hackett, S.J. m.fl. 2008. A phylogenomic study of birds reveals their evolutionary history. *Science* 320: 1763–1768.
- Moyle, R.G. 2009. A molecular phylogeny of kingfishers (Aves: Alcedinidae) with insights into early biogeographic history. *Auk* 123: 487–499.

Gråspett delas upp

Sumatragröngöling.
FOTO: Markus Lagerqvist

Gråspett *Picus canus* har en mycket stor utbredning från Europa vidare till Kina och i sydöst ända till Indonesien. Populationen på Sumatra (extralimitala *dedemi*) avviker dock kraftigt i utseende med sin mycket mörkare och nästan helt rödbruna kropp. Även lätet skiljer sig tydligt. Tk väljer därför att urskilja den som egen art, **sumatragröngöling** *Picus dedemi* (Sumatran Woodpecker). Motsvarande uppdelning görs även av IOC och BirdLife International.

Referenser:

- Eaton, J.A., van Balen, B., Brickle, N.V. och Rheindt, F.E. 2021. *Birds of the Indonesian Archipelago. Greater Sundas and Wallacea*. Second Edition. Lynx Edicions, Barcelona.

Klippfalk urskiljs ur tornfalk

Groombridge m.fl. (2002) genomförde en genetisk analys av alla falkar av tornfalkstyp (undersläktet *Tinnunculus*) i Afrika, Indiska oceanen och Australien. De sydafrikanska utgjorde en separat klad, skild från övriga. Den sydafrikanska extralimitala formen *rupicolus* skiljer sig även ekologiskt (föredrar torr, halvökenartad biotop) och har reducerad könsdimorfism; honorna är mer lika hannarna än hos andra tornfalkar. Även morfologiskt avviker de genom kortare stjärt och tars. Hockey m.fl. (2005) urskilde den därför som egen art, **klippfalk** *Falco rupicolus* (Rock Kestrel) vilket världslistorna också gör. Tk väljer att följa konsensus och också dela upp i två arter.

Referenser:

- Groombridge, J.J., Jones, C.G., Bayes, M.k., van Zyl, A.J., Carrillo, J., Nichols, R.A. och Bruford, M.W. 2002. A molecular phylogeny of African kestrels with reference to divergence across the Indian Ocean. *Mol. Phylogen. Evol.* 25: 267–277.
- Roberts *Birds of South Africa*. 2005. Hockey, P.A.R., Dean, W.R.J och Ryan, P.G. (red.). Wild Dog Press, Gauteng.

Ommöblering bland kråkfåglar med släktingar

Även bland kråkfåglar och deras släktingar reflekterar inte nuvarande ordning i listan korrekt hur arter och familjer är släkt med varandra. Törnskator (Laniidae) är exempelvis systerfamilj till kråkfågelfamiljen Corvidae, alltså ej närbesläktade med de utseendemässigt lika busktörnskatorna, intill vilka de är placerade idag. Även inom Corvidae ändras ordningen, där genetiska studier bland annat visat att alpkråkan och alpkajan (*Pyrrhocorax*) är en mycket gammal utvecklingslinje som är systergrupp till resten av familjen. Den inbördes ordningen mellan vireorna i Vireonidae justeras också efter de senaste vetenskapliga rönen.

Referenser:

- Ericson, P.G.P., Jansén, A.-L., Johansson, U.S. och Ekman, J. 2005. Inter-generic relationships of the crows, jays, magpies and allied groups (Aves: Corvidae) based on nucleotide sequence data. *J. Avian Biol.* 36: 222–234.
- Jönsson, K.A., Fabre, P.-H., Ricklefs, R.E. och Fjeldså, J. 2011. Major global radiation of corvid birds originated in the proto-Papuan archipelago. *Proc. Natl. Acad. Sci.* 108: 2328–2333.
- Jönsson, K.A., Fabre, P.-H. och Irestedt, M. 2012. Brains, tools, innovation and biogeography in crows and ravens. *BMC Evol. Biol.* 12: 72.
- Jönsson, K.A., Fabre, P.-H., Kennedy, J.D., Holt, B.G., Borregaard, M.K., Rahbek, C. och Fjeldså, J. 2016. A supermatrix phylogeny of corvid passerine birds (Aves: Corvidae). *Mol. Phylogen. Evol.* 94: 87–94.
- Mejías, M.A., Roncal, J., Imfeld, T.S., Boisen S. och Wilson, D.R. 2020. Relationships of song structure to phylogenetic history, habitat, and morphology in the vireos, greenlets, and allies (Passeriformes: Vireonidae). *Evolution* 74: 2494–2511.
- Slager, D.L., Battey, C.J., Bryson Jr, R.W., Voelker, G. och Klicka, J. 2014. A multilocus phylogeny of a major New World avian radiation: The Vireonidae. *Mol. Phylogen. Evol.* 80: 95–104

Entitan delas upp

Entita *Poecile palustris* har traditionellt ett ovanligt uppdelat utbredningsområde, med en population i stort sett begränsad till Europa och en asiatisk population från västra Mongoliet och Tibet och vidare österut. Studier visar dock att en del av den östliga populationen, extralimitala *hypermelaenus*, avviker så kraftigt i utseende, ekologi, läten och genetik från övriga att den utgör en egen art.

Fåglarna förekommer i bergstrakter från sydöstra Tibet och norra Burma till centrala och östra Kina, med ett isolerat bestånd kring Mount Victoria i västra Burma. De har jämfört med övriga entitor mycket större svart haklapp, gråare ovansida, mer utbrett svart på hjässan som går längre bak på manteln och större vit kindfläck. Vidare är undersidan mycket mörkare och stjärten kortare.

Tk urskiljer därför denna som en egen art, **sikangtita** *Poecile hypermelaenus* (Black-bibbed Tit), vars utbredningsområde i stort sammanfaller med den tidigare kinesiska provinsen Sikang. Även världslistorna gör samma indelning.

Referenser:

- Eck, S. och Martens, J. 2006. Systematic notes on Asian birds. 49. A preliminary review of the Aegithalidae, Remizidae and Paridae. *Zoologische Mededelingen, Leiden* 80: 1–63.
- Johansson, U.S., Ekman, J., Bowie, R.C.K., Halvarsson, P., Ohlson, J.I., Price, T.D. och Ericson, P.G.P. 2013. A complete multilocus species phylogeny of the tits and chickadees (Aves: Paridae). *Mol. Phylogen. Evol.* 69: 852–860.
- Song, G., Zhang, R., Qu, Y., Wang, Z., Dong, L., Kristin, A., Alström, P., Ericson, P.G.P., Lambert, D.M., Fjeldså, J. och Lei, F. 2016. A zoogeographical boundary between the Palaearctic and Sino-Japanese realms documented by consistent north/south phylogeographical divergences in three woodland birds in eastern China. *J. Biogeogr.* 43: 2099–2112.
- Tritsch, C., Martens, J., Sun, Y-H., Heim, W., Strutzenberger, P. och Päckert, M. 2017. Improved sampling at the subspecies level solves a taxonomic dilemma – A case study of two enigmatic Chinese tit species (Aves, Passeriformes, Paridae, *Poecile*). *Mol. Phylogen. Evol.* 107: 538–550.

Talgoxen stuvas om

Talgoxe-komplexet består av cirka 40 taxa, med en stor utbredning i många olika typer av habitat, från Iberiska halvön i väster till den indonesiska övärlden i öster. Tk erkänner idag två arter i komplexet: talgoxe *Parus major* och turkestanmes *Parus bokharensis*, därutöver även en tredje art i släktet; orientaltalgoxe *Parus monticolus*.

Genetiska studier visar dock att denna indelning gör arten talgoxe parafyletisk, då underarten *major* står närmare turkestanmesen än flera östliga underarter av talgoxe. Fylogeografiska analyser visar också att komplexet består av fem divergerande klader, som evolutionärt skilts åt av högre bergskedjor och torrare ökenområden. De fem kladerna representerar talgoxar i Östasien, Centralasien, östra Himalaya, Sydasien, respektive norra/västra Eurasien. För att råda bot på parafylin måste man antingen slå samman turkestanmesen med talgoxe, och/eller dela upp talgoxen i flera arter genom att urskilja en eller flera av de andra kladerna.

Song m.fl. (2020) visar att den djupaste klyftan inom komplexet går mellan de två kladerna i norra/västra Eurasien och Centralasien, respektive de tre östligare kladerna. Flera studier visar därtill att den hybridisering som förekommer mellan de båda underarterna *kapustini* och *minor* där de möts i Amurdalen är begränsad och hybrider har reducerad fitness, vilket pekar på att östliga talgoxar bör betraktas som en art skild från vår talgoxe. De uppvisar därtill tydliga skillnader i såväl sång som dräktkaraktärer. Tk väljer därför att ge artstatus till två östliga arter som motsvarar kladerna i Östasien, respektive Sydasien. Kanske bör även den genetiskt distinkta klad som motsvaras av talgoxar i östra Himalaya ges artstatus, men eftersom mer forskning behövs och det ligger utanför Tk:s bevakningsområde följs av praktiska skäl den indelning som de ledande världslistorna idag har:

- **Östlig talgoxe** *Parus minor* (Japanese Tit), med underarterna *minor*, *dageletensis*, *amamiensis*, *okinawae*, *nigriloris*, *tibetanus*, *commixtus* och *nubicolus*. Arten har inte påträffats i VP.
- **Grå talgoxe** *Parus cinereus* (Cinereous Tit), med underarterna *decolorans*, *ziaratensis*, *caschmirensis*, *planorum*, *vauriei*, *stupae*, *mahrattarum*, *templorum*, *hainanus*, *ambiguus*, *sarawacensis* och *cinereus*. Arten har inte påträffats i VP. Det gråaktiga taxonet *intermedius* som förekommer i norra Iran förs ibland till *Parus cinereus*, men genetiska studier visar tydligt att den är en del av *Parus major*.

Song m.fl. (2020) visar också att den hybridisering som förekommer mellan *major* och *bokharensis* är omfattande och inte stödjer artstatus för turkestanmesen, varför denna framöver ses som en distinkt underart (kallad ”turkestantalgoxe” för att förtydliga att den är en del av talgoxekomplexet) till vår talgoxe.

Referenser:

- Eck, S. och Martens, J. 2006. Systematic notes on Asian birds. 49. A preliminary review of the Aegithalidae, Remizidae and Paridae. *Zool. Med. Leiden* 80: 1–63.
- Kvist, L. 2003. Evolution and genetic structure of the great tit (*Parus major*) complex. *Proc. R. Soc. Lond. B.* 270: 1447–1454.
- Kvist, L. och Rytönen, S. 2006. Characterization of a secondary contact zone of the Great Tit *Parus major* and the Japanese Tit *P. minor* (Aves: Passeriformes) in Far Eastern Siberia with DNA markers. *Zootaxa* 1325: 55–73.
- Kvist, L., Arbabi, T., Päckert, M., Orell, M. och Martens, J. 2007. Population differentiation in the marginal populations of the great tit (Paridae: *Parus major*). *Biol. J. Linn. Soc.* 90: 201–210
- Päckert, M., Martens, J., Eck, S., Nazarenko, A.A., Valchuk, O.P., Petri, B. och Veith, M. 2005. The great tit (*Parus major*) – a misclassified ring species. *Biol. J. Linn. Soc.* 86:153–174.
- Shirihai, H. och Svensson, L. 2018. *Handbook of Western Palearctic Birds*. Volume II. Passerines: Flycatchers to Buntings. Helm, London.
- Song, G., Zhang, R., Machado-Stredel, F., Alström, P., Johansson, U.S., Irestedt, M., Mays, H.L., Jr., McKay, B.D., Nishiumi, I., Cheng, Y., Qu, Y., Ericson, P.G.P., Fjeldså, J., Peterson, A.T. och Lei, F. 2020. Great journey of Great Tits (*Parus major* group): Origin, diversification, and historical demographics of a broadly-distributed bird lineage. *J. Biogeography* 47: 1585–1598.
- Tehrani, S.J., Kvist, L., Mirshamsi, O., Ghasempouri, S.M. och Aliabadian, M. 2021. Genetic divergence, admixture and subspecific boundaries in a peripheral population of the great tit, *Parus major* (Aves: Paridae). *Biol. J. Linn. Soc.* 133:1084–1098
- Zhao, N., Dai, C., Wang, W., Zhang, R., Qu, Y., Song, G., Chen, K., Yang, X. Zou, F. och Lei, F. 2012. Pleistocene climate changes shaped the divergence and demography of Asian populations of the great tit *Parus major*: evidence from phylogeographic analysis and ecological niche models. *J. Avian Biol.* 43: 297–310.

Flera uppdelningar bland lärkorna

På senare tid har ny kunskap om lärkorna visat på kraftig diskrepans mellan utseende och släktskap, vilket tarvat förändringar på både art- och släktesnivå. Nya studier av flera artkomplex resulterar i ytterligare uppdelningar.

De mest omfattande förändringarna rör dvärglärkan *Alaudala rufescens*, där flera studier konstaterat att sandlärka *A. raytal* ligger inbäddad i dvärglärkan. Alström m.fl. (2021) visar även att de olika populationerna kan delas in i fyra utvecklingslinjer. Dessa skildes åt för åtminstone två miljoner år sedan. Trots relativt måttliga morfologiska skillnader i skiljer de sig åt när det gäller sångflykt, ekologi och flyttbeteende. Åtminstone tre av dessa klader häckar mer eller mindre sympatriskt. Tk urskiljer dem därför som fyra olika arter:

- **sidenvägsdvärglärka** *Alaudala cheleensis* (Asian Short-toed Lark), med fyra underarter: *leucophaea* i Turkmenistan, Uzbekistan samt västra och södra Kazakstan österut till Balchasjsjön och Ferganadalen; *seebohmi* (ej *kukunoorensis*, Per Alström, skriftligen) i västra Kina till Qaidamsänkan och sydvästra Mongoliet; *tuvinica* i Tuva i södra Sibirien och i nordvästra Mongoliet; *cheleensis* från östra Transbajkal och norra Mongoliet till norra centrala Kina (nordöstra Qinghai). Det svenska namnet är valt eftersom utbredningsområdet i stort stämmer överens med handelsleden Sidenvägen.
- **medelhavsdvärglärka** *Alaudala rufescens* (Mediterranean Short-toed Lark) med tre underarter: *rufescens* på Kanarieöarna; *apetzii* på södra Iberiska halvön; *minor* i norra Afrika och från södra Turkiet till Sinaihalvön och Irak.
- **turkestandvärglärka** *Alaudala heinei* (Turkestan Short-toed Lark) med tre underarter: *heinei* från Ukraina och östra Turkiet österut till östra Kazakstan och södra Mongoliet; *aharonii* i centrala Turkiet; *persica* från södra Irak och Iran till södra Afghanistan.
- sandlärka *Alaudala raytal* (Sand Lark) kvarstår som art, men tilldelas det nya namnet **sanddvärglärka** för att tydliggöra släktskapet. Tre underarter: *adamsi* i sydöstra Iran, Pakistan, östra Afghanistan och nordvästra Indien; *raytal* från nordcentrala Indien till södra Burma och *krishnakumarsinhji* i västcentrala Indien.

Eventuellt består komplexet av ännu fler arter, där sidenvägsdvärglärkans båda klader *leucophaea/seebohmi* och *cheleensis/tuvinica* skiljer i flera avseenden, liksom sanddvärglärkans östliga och västliga populationer. Alström m.fl. (2021) påpekar dock att fler studier behövs. Av de fyra arterna är alla VP-arter, utom sidenvägsdvärglärkan, där det inte finns några säkra publicerade VP-fynd.

Dvärglärkan i Vuollerim dna-testades och kan komma att godkännas som landets enda fynd av den nya arten turkestandvärglärka. FOTO: Martin Alexandersson

Även hos korttålarikan *Calandrella brachydactyla* har nya rön avslöjat att de olika populationerna inte står varandra närmast. Genetiska studier av både kärn-DNA och mitokondrie-DNA visar att den östligaste, *dukhunensis*, endast är avlägset släkt med västligare fåglar och skilde sig från dessa för hela 5–6 miljoner år sedan. Dessutom står den närmre högländslärkan *C. acutirostris* än korttålarikan.

Från korttålarika i begränsad mening skiljer den sig trots snarlikt utseende vidare kraftigt i sång, sångflykt och ruggningsmönster. Tk urskiljer därför taxonet som egen art, **mongolisk korttålarika** *Calandrella dukhunensis* (Mongolian Short-toed Lark). Alström och Sundev (2021) visar att häckningsområdet för *dukhunensis* är mycket mindre än man tidigare trott, begränsat till östra Mongoliet och intilliggande Kina, möjligen även Ryssland. Vintertid flyttar den till Indien. Inga säkra fynd av mongolisk korttålarika finns i VP, men den kan mycket väl vara förbisedd eftersom den är så lik andra arter *Calandrella*. Som jämförelse kan nämnas att den delar både häcknings- och övervintringsområde med mongolpiplärkan, som ju är en återkommande gäst i Västpalearktis.

Referenser:

- Alström, P., Barnes, K.N., Olsson, U., Barker, F.K., Bloomer, P., Khan, A.A., Qureshi, M.A., Guillaumet, A., Crochet, P.-A. och Ryan, P.G. 2013. Multilocus phylogeny of the avian family Alaudidae (larks) reveals complex morphological evolution, non-monophyletic genera and hidden species diversity. *Mol. Phylog. Evol.* 69: 1043–1056.
- Alström, P., van Linschooten, J., Donald, P.F., Sundev, G., Mohammadi, Z., Ghorbani, F., Shafaeipour, A., van den Berg, A., Robb, M., Aliabadian, M., Wei, C., Lei, F., Oxelman, B. och Olsson, U. 2021. Multiple species delimitation approaches applied to the avian lark genus *Alaudala*. *Mol. Phylog. Evol.* 154:e106994:1–22.
- Alström, P. och Sundev, G. 2021. Mongolian Short-toed Lark *Calandrella dukhunensis*, an overlooked East Asian species. *J. Ornithol.* 162: 165–177.
- Colston, P.R. och Shirihai, H. 1986. The first example of the Rufous Short-toed Lark *Calandrella brachydactyla dukhunensis* for the Western Palearctic, from the Negev desert, Israel. *Sandgrouse* 7: 62–63.
- Stervander, M., Alström, P., Olsson, U., Ottosson, U., Hansson, B. och Bensch, S. 2016. Multiple instances of paraphyletic species and cryptic taxa revealed by mitochondrial and nuclear RAD data for *Calandrella* larks (Aves: Alaudidae). *Mol. Phylog. Evol.* 102: 233–245.
- Stervander, M., Hansson, B., Olsson, U., Hulme, M.F., Ottosson, U. och Alström, P. 2020. Molecular species delimitation of larks (Aves: Alaudidae), and integrative taxonomy of the genus *Calandrella*, with the description of a range-restricted African relic taxon. *Diversity* 12:e428:1–28.

Större backsvala får nytt namn och ommöblering bland svalorna

Den afrikanska arten större backsvala *Neophedina cincta* har endast tillfälligt påträffats i Västpalearktis. Genetiska studier visar att den inte är nära släkt med övriga backsvalor i *Riparia*. Av den anledningen har Tk tidigare lyft ut den till det egna släktet *Neophedina*. Nu justeras även det svenska namnet för att mer korrekt återspegla släktskapet, till **bandsvala**, syftande på det breda mörka bröstbandet. Även släktenas och arternas inbördes ordning i familjen justeras efter de senaste rönen.

Referens:

- Sheldon, F.H., Whittingham, L.A., Moyle, R.G., Slikas, B. och Winkler, D.W. 2005. Phylogeny of swallows (Aves: Hirundinidae) estimated from nuclear and mitochondrial DNA sequences. *Mol. Phylog. Evol.* 35: 254–270.

Sibirisk hussvala ny art

Från hussvala *Delichon urbicum* urskiljs den östliga underarten som en egen art; **sibirisk hussvala** *Delichon lagopodum* (Siberian House Martin). Detta baseras på flera faktorer. Det finns tydliga skillnader i dräkten: sibirisk hussvala har hos både adulta och juvenila individer större utbredning av det vita på övergumpen, det går längre upp på ryggen och längre ner på övre stjärtäckarna än hos hussvala och den har även betydligt grundare kluven stjärt (1 cm, jämfört med 1,5–2 cm hos hussvala) medan sibirisk hussvala jämfört med orienthussvala *D. dasypus* är något större och i stället har en djupare kluven stjärt. Kontaktlåtet hos sibirisk hussvala har en lägre tonart, och är aningen längre och rakare än hos de två andra arterna.

Leader m.fl. (2021) observerade sympatrisk häckning, det vill säga häckning i samma område, i Burjatien i Ryssland, närmare bestämt i staden Tunka väster om Bajkalsjön, där man observerade 40 par av *lagopodum* och 15 par av *urbicum* häckande tillsammans, utan några observerade blandpar eller hybrider. Likaså observerade man sympatrisk häckning av sibirisk hussvala och orienthussvala utan några blandpar i Primorje, en region vid Stilla havskusten i östligaste Ryssland.

Referens:

Leader, P., Carey, G. och Schweizer, M. 2021. The identification, taxonomy and distribution of Western, Siberian and Asian House Martins. *Brit. Birds* 114: 72–96.

Rostgumpsvalan delas upp

Till rostgumpsvala *Cecropis daurica* (Red-rumped Swallow) förs idag tio underarter med mycket varierande utseende, läten, habitatpreferenser och flyttstrategier som förekommer från Europa och tropiska Afrika i väster till Japan i öster. Genetiska studier har också visat att arten är parafyletisk då den västafrikanska underarten *domicella* står närmare den sydöstasiatiska tempelsvalan *Cecropis striolata* (Striolated Swallow) än rostgumpsvala. Tyvärr saknas gedigna studier av rostgumpsvala-tempelsvala-malackasvala, där samtliga underarter ingår och alla uppdelningar av komplexet måste därför ses som preliminära arrangemang i väntan på mer robusta och kompletta studier. Baserat på den kunskap som finns står det dock klart att dagens uppdelning inte avspeglar släktskapen inom gruppen korrekt. Tk har därför beslutat att göra följande förändringar baserat på den kunskap som finns kring genetik, dräktskillnader, morfologi, lätesskillnader, biogeografi och flyttningsstrategier:

- Underarten *domicella* ges artstatus som **västafrikansk svala** *Cecropis domicella* (West African Swallow), baserat framför allt på genetik, då den är närmare släkt med tempelsvala än rostgumpsvala. Arten förekommer i tropiska Afrika från Senegambia och Guinea österut till Etiopien. Det är sannolikt att de tre kvarvarande afrikanska underarterna *komboensis*, *emini* och *melanocrissus* också bör ges artstatus och/eller föras till västafrikansk svala, men då det inte finns några studier publicerade på dem, kvarstår de tills vidare som underarter till rostgumpsvala. Arten är inte påträffad i VP.
- Underarten *hyperythra* ges artstatus som **ceylonsvala** *Cecropis hyperythra* (Sri Lanka Swallow), baserat på markanta dräkt- och lätesskillnader. Arten är inte påträffad i VP.

Ytterligare en rimlig ändring hade varit att föra över de östasiatiska underarterna *daurica*, *japonica*, *nipalensis* och *erythropygia* från rostgumpsvala till tempelsvala. De skiljer sig

dräktmässigt från den europeiska *rufula* framför allt genom den strimmiga undersidan, som de istället har gemensamt med den snarlika tempelsvalan i Sydostasien, Filippinerna och Sundaöarna, som dräktmässigt är del av en klinal övergång från strimmiga rostgumpsvälar. Detta skulle medföra att tempelsvala tillkommer på den svenska listan, då det finns två godkända fynd av *daurica/japonica* från Öland (2013 och 2020). Ingen av världslistorna har dock infört denna uppdelning då det saknas solida studier, varför Tk valt att bordlägga frågan.

Referenser:

- Eaton, J.A., van Balen, B., Brickle, N.W. och Rheindt, F.E. 2021. *Birds of the Indonesian Archipelago*. Lynx Edicions, Barcelona.
- Rasmussen, P. C. och Anderton, J. C. 2005. *Birds of South Asia. The Ripley Guide. Volumes 1 and 2*. Lynx Edicions, Barcelona.
- Sheldon, F. H., Whittingham, L.A., Moyle, R.G., Slikas, B. och Winkler, D.A. 2005. Phylogeny of swallows (Aves: Hirundinidae) estimated from nuclear and mitochondrial DNA sequences. *Mol. Phylogenet. Evol.* 35: 254–270.

Kinesiska stjärtmesar egen art

De kinesiska underarterna *vinaceus* och *glaucoocularis* av stjärtmes *Aegithalos caudatus* skiljer sig tydligt i utseende och även något i läten från närmaste population av stjärtmes i begränsad mening. Päckert m.fl. (2010) och Song m.fl. (2015) visar också att de baserat på mitokondrie-DNA också urskiljer sig tydligt, i paritet med andra systerarter i familjen. Song m.fl. (2016) visar att arterna är förhållandevis unga och skildes åt för ca 570 000 år sedan. Rapporter saknas trots det om regelbunden hybridisering och Tk väljer att, i likhet med samtliga världslistor, urskilja dessa taxa som egen art, **gråstrupig stjärtmes** *Aegithalos glaucoocularis* (Silver-throated Tit).

Referenser:

- Harrap, S. 2008. Family Aegithalidae (Long-tailed Tits), sid. 76–101 i: *Handbook of the Birds of the World – Volume 13: Penduline-tits to Shrikes*. del Hoyo, J., Elliott, A. och Christie, D.A. (red.), Lynx Edicions.
- Päckert, M., Martens, J. och Sun, Y.H. 2010. Phylogeny of long-tailed tits and allies inferred from mitochondrial and nuclear markers (Aves: Passeriformes, Aegithalidae). *Mol. Phylogenet. Evol.* 55: 952–967.
- Song, G., Zhang, R., DuBay, S.G., Qu, Y., Dong, L., Wang, W., Zhang, Y., Lambert, D.M. och Lei, F. 2015. East Asian allopatry and north Eurasian sympatry in Long-tailed Tit lineages despite similar population dynamics during the late Pleistocene. *Zool. Scr.* 45: 115–126.
- Song, G., Zhang, R., Qu, Y., Wang, Z., Dong, L., Kristin, A., Alström, P., Ericson, P.G.P., Lambert, D.M., Fjeldså, J. och Lei, F. 2016. A zoogeographical boundary between the Palaearctic and Sino-Japanese realms documented by consistent north/south phylogeographical divergences in three woodland birds in eastern China. *J. Biogeogr.* 43: 2099–2112.

Namnförvirring löst för berggransångaren

Kaukasisk gransångare.
FOTO: Markus Lagerqvist

Olikt världslistorna delar Tk sedan länge upp berggransångaren *Phylloscopus sindianus* (Mountain Chiffchaff) i två arter, den kaukasiska populationen *lorenzii* som berggransångare och *sindianus* i begränsad mening som kashmirgransångare, baserat på något avvikande morfologi, allopatrisk utbredning och delvis olika läten.

För att undvika förvirring vilket taxon det svenska namnet syftar på döps *lorenzii* om till **kaukasisk gransångare** och *sindianus* i vid mening behåller namnet berggransångare.

Streckig prinia delas upp

Streckig prinia *Prinia gracilis* (Graceful Prinia) förekommer från nordöstra Afrika och södra Turkiet österut till nordöstra Indien och Bangladesh. Nya studier (Alström m.fl. 2021) visar dock att arten består av två grupper som skiljer sig åt i sång, mitokondrie-DNA och morfologi.

Den ena gruppen, *gracilis* i begränsad mening, förekommer i sydväst från Egypten genom Somalia till Arabiska halvön, den andra (*lepida*-gruppen) i nordöst från Turkiet till Sydasiens, men även på sydöstra Arabiska halvön. Fåglar i sydvästra gruppen är jämfört med de i den nordöstra något större men mer kortstjärtade samt med tydligare mörka fläckar på stjärtens undersida men har däremot svagare bandning på ovensidan av stjärten. De sjunger också med klart åtskilda korta fraser, medan sångens hos nordöstliga fåglar flyter samman i en serie. Skillnader i mitokondrie-DNA mellan de båda grupperna tyder på att de skildes åt för hela 2,2 miljoner år sedan. Dessa båda grupper föreslås utgöra två skilda arter. Tk följer dessa rekommendationer och delar därför upp streckig prinia i två, med följande fördelning av underarter:

- **nilprinia** *Prinia gracilis* (Graceful Prinia), med underarterna *natronensis*, *deltae*, *gracilis* (inklusive *carlo*), *ashi* (nybeskriven av Alström m.fl. 2021), *yemenensis*, *hufufae* och *palestinae*.
- **dvärgprinia** *Prinia lepida* (Delicate Prinia), med underarterna *akyldizi*, *carpenteri*, *lepida* (inklusive *irakensis*) och *stevensi*. Arten är i genomsnitt den mindre av de två och därmed minst av alla prinior, därav det svenska namnet.

Situationen på östra Arabiska halvön, där båda arter förekommer i form av *hufufae* och *carpenteri*, är dock fortfarande inte helt utredd. Shirihai och Svensson (2018) synonymiserar *carpenteri* med *hufufae*, men enligt Alström m.fl. är *carpenteri* en del av dvärgprinian i både DNA, läten och utseende, medan *hufufae* ser ut som nilprinia.

Referenser:

- Alström, P., Rasmussen, P.C., Xia, C., Zhang, L., Liu, C., Magnusson, J., Shafaeipour, A. och Olsson, U. 2021. Morphology, vocalizations, and mitochondrial DNA suggest that the Graceful Prinia is two species. *Ornithology* 138: 1–23.
- Shirihai, H. och Svensson, L. 2018. *Handbook of Western Palearctic Birds*. Volume I. Passerines: Larks to *Phylloscopus* Warblers. Helm, London.

Nya rön om glasögonfåglarna

Släktet *Zosterops* imponerar med sin explosiva radiering, bevisat genom tätpositionen som fågelvärldens allra artrikaste. Många är i stort sett identiska till utseendet, vilket länge dolt arternas korrekta släktskap med varandra. Flera sentida genetiska studier har därför avslöjat nya släktband och kryptiska arter, vilket berör de i Västpalearktis förekommande arterna indisk och abessinsk glasögonfågel.

Indisk glasögonfågel *Zosterops orientalis* (Oriental White-eye) omfattar traditionellt populationer från södra Iran och Oman österut hela vägen till Små Sundaöarna i Indonesien. Här har genetiska studier (Lim m.fl. 2019) visat att populationerna inte alls står varandra närmast. Författarna rekommenderar att de östliga extralimitala taxana *unicus*, *auriventer*, *williamsoni*, *buxtoni* och *melanurus* i stället sprids på hela fem arter:

- *unicus* på Små Sundaöarna flyttas över till **gråbukig glasögonfågel** *Z. citrinella* (Ashy-bellied White-eye)
- *auriventer* begränsas till fåglar i sydöstra Burma och förenas med *tahanensis* och *wetmorei* från everettglasögonfågeln *Z. everetti* (Everett's White-eye) i nya arten **malajglasögonfågel** *Z. auriventer* (Hume's White-eye)
- övriga tidigare *auriventer* i kustnära skogar på västra och sydöstra Malackahalvön, Riau-, Bangka och Natunasöarna och kustnära västra Borneo samt *williamsoni* i södra Thailand och utmed Malackahalvöns östra och nordöstra kust förenas med taxana *simplex* och *hainanus* från sångglasögonfågel *Z. japonicus* (Warbling White-eye) och engganoglasögonfågeln *Z. salvadorii* (Enggano White-eye) i nya arten **kinesisk glasögonfågel** *Z. simplex* (Swinhoe's White-eye)
- *buxtoni* begränsas till fåglar på västra Java (populationen på Sumatra synonymiseras med *tahanensis*) och förenas med *melanurus* i nya arten **sangkarglasögonfågel** *Z. melanurus* (Sangkar White-eye).

Sangkarglasögonfågel.
FOTO: Markus Lagerqvist

Abessinsk glasögonfågel *Zosterops abyssinicus* (Abyssinian White-eye) omfattar traditionellt fem taxa: *arabs* med utbredning på sydvästra Arabiska halvön, nominatformen i nordöstra Sudan, Eritrea samt norra och centrala Etiopien, *omoensis* i västra Etiopien, *socotranus* i norra Somalia och på ön Sokotra, *flavilateralis* i centrala och östra Kenya samt östra Tanzania och *jubaensis* i södra Etiopien, södra Somalia och norra Kenya. Även här har genetiska studier visat att de olika populationerna inte alls står varandra närmast.

Baserat på resultaten delas abessinsk glasögonfågel därför upp, i tre arter:

- **sokotraglasögonfågel** *Zosterops socotranus* (Socotra White-eye)
- **kenyaglasögonfågel** *Zosterops flavilateralis* (Pale Scrub White-eye), med underarterna *flavilateralis* och *jubaensis*
- abessinsk glasögonfågel *Zosterops abyssinicus* (Abyssinian White-eye), med underarterna *abyssinicus*, *omoensis* och *arabs*

Vare sig sokotraglasögonfågeln eller kenyaglasögonfågeln har påträffats i VP. Ytterligare förändringar kan komma att ske i framtiden eftersom studier visar på tydlig uppdelning även inom abessinsk glasögonfågel i begränsad mening. Intressant är också att de glasögonfåglar som förekommer i Saudiarabiens mangroveskogar avviker markant i utseende, men är i stort sett genetiskt identiska med *arabs*.

Referenser:

Babbington, J., Boland, C.R.J., Kirwan, G.M. och Schweizer, M. 2020. Morphological differences between 'Mangrove White-eye' and montane Abyssinian White-eye (*Zosterops abyssinicus arabs*) in Arabia despite

no differentiation in mitochondrial DNA: incipient speciation via niche divergence? *J. Ornitol.* 161: 1051–1060.

- Cox, S.C., Prÿs-Jones, R.P., Habel, J.C., Amakobe, B.A. och Day, J.J. 2014. Niche divergence promotes rapid diversification of East African sky island white-eyes (Aves: Zosteropidae). *Mol. Ecol.* 23: 4103–4118.
- Lim, B.T.M., Sadanandan, K.R., Dingle, C., Leung, Y.Y., Prawiradilaga, D.M., Irham, M., Ashari, H., Lee, J.G.H. och Rheindt, F.E. 2019. Molecular evidence suggests radical revisions of species limits in the great speciator white-eye genus *Zosterops*. *J. Ornitol.* 160: 1–16.
- Martins, F. C., Cox, S.C., Irestedt, M., Prÿs-Jones, R.P. och Day, J.J. 2020. A comprehensive molecular phylogeny of Afrotropical white-eyes (Aves: Zosteropidae) highlights prior underestimation of mainland diversity and complex colonisation history. *Mol. Phylogen. Evol.* 149: e106843: 1–13.

Eget släkte för rödkronad kungsfågel

Rödkronad kungsfågel *Regulus calendula* är en mycket sällsynt gäst från Nordamerika med endast fem fynd på Island, Irland, Azorerna och i Skottland. Jämfört med andra kungsfågелarter avviker den relativt kraftigt i sång, fjäderdräkt och morfologi, bland annat hur fötterna är uppbyggda. Genetiska studier visar också att den tillhör en egen och 15 miljoner år gammal utvecklingslinje, äldre än flera tättingfamiljer. American Ornithological Society har därför lyft ut den i ett eget släkte, ***Corthylio***, ett beslut som följs av flera världslistor och nu även Tk. Även ordningen bland kungsfågелarna justeras efter de senaste vetenskapliga rönen.

Referenser:

- Chesser, R.T. m.fl. 2021. Sixty-second supplement to the American Ornithological Societys' *Check-list of North American Birds*. *Ornithology* 138: 1–18.
- Oliveros, C.H. m.fl. 2019. Earth history and the passerine superradiation. *Proc. Natl. Acad. Sc. USA* 116: 7916–7925.
- Päckert, M., Martens, J. och Severinghaus, L.L. 2009. The Taiwan Firecrest (*Regulus goodfellowi*) belongs to the Goldcrest assemblage (*Regulus regulus* s. l.): Evidence from mitochondrial DNA and the territorial song of the Regulidae. *J. Ornitol.* 150: 205–220.

Sidensvansarna flyttas

Sidensvansarna är tillsammans med mellanösternspecialiteten hypokolius del av en särpräglad och artfattig grupp udda fågelfamiljer med relikartade spridda förekomster runt om i världen. Där ingår även palmtrasten på Hispaniola i Västindien, de centralamerikanska silkesflugsnapparena, hylcitrean endemisk för den indonesiska ön Sulawesi och ooerna på Hawaii, den enda fågelfamilj som dött ut i historisk tid. Deras relation till övriga tättingar har länge varit oklar, men flera studier pekar nu på att de har sina närmaste släktingar bland kungsfågелarna (Regulidae), på lite längre håll överfamiljen Certhioidea med nötväckor, trädkrypare och gärdsmygar samt överfamiljen Muscicapoidea med starar, trastar och flugsnappare. Sidensvansarna och hypokolius flyttas följaktligen i VP-listan från sin nuvarande position. Samtidigt justeras det svenska namnet på indiansidensvans *Bombycilla cedrorum* till **tujasidensvans** för att harmoniera med i stort sett alla andra språk, efter trädet jättetuja *Thuja plicata* som syftar på ”cedar” i det engelska namnet Cedar Waxwing.

Referenser:

- Alström, P., Hooper, D.M., Liu, Y., Olsson, U., Mohan, D., Gelang, M., Manh, H.L., Zhao, J., Lei, F. och Price, T.D. 2014. Discovery of a relict lineage and monotypic family of passerine birds. *Biol. Lett.* 10: e20131067: 1–5.
- Spellman, G.M., Cibois, A., Moyle, R.G., Winker, K. och Barker, F.K. 2008. Clarifying the systematics of an enigmatic avian lineage: What is a bombycillid? *Mol. Phylogen. Evol.* 9: 1036–1040.

Svartvit stare delas upp i tre arter

Svartvit stare *Gracupica contra* har sin utbredning i Sydostasien, men finns som C-art vid Persiska viken (Kuwait och Förenade Arabemiraten). I en studie av Baveja m.fl. (2021) har man jämfört DNA från museiexemplar från hela utbredningsområdet och funnit att det finns tre tydliga kluster på artnivå, och mycket litet genflöde mellan dessa. En särskilt skarp gräns går längs bergen mellan Thailand och Burma, dvs. mellan *floweri* och *superciliaris*. Man har också jämfört genetiska resultat med foton på de olika taxa från Sydostasien där de tre klustren stöds av morfologiska karaktärer, såsom teckningen på hjässa, näbb och bart skinn runt ögat.

Baveja m.fl. föreslår därför uppdelning i tre arter: *Gracupica contra* (Indian Pied Myna, på Indiska halvön, sydvästra Kina samt i norra, centrala och sydöstra Burma) med underarterna *contra* och *superciliaris*, ***Gracupica floweri*** (Siamese Pied Myna, södra och östra Burma och södra Kina till Thailand, Laos och Kambodja), monotypisk samt ***Gracupica jalla*** (Javan Pied Myna, utgången i det vilda på Java och Bali, också monotypisk). På svenska får de namnen svartvit stare, **thaistare** och **jallastare**.

Orsaken till att man använt s.k. historiskt DNA är att de olika populationerna på grund av burfågelindustrin delvis är utrotade i det vilda och delvis genetiskt blandade. Historiskt DNA ger därför säkrare material från olika populationer och man undgår nutida genetisk uppblandning. Med hjälp av den här studien kan man vid uppfödning och återintroduktion kontrollera att man har rätt genetiskt material och inte uppblandat.

Referenser:

Baveja, P., Garg, K.M., Chattopadhyay, B., Sadanandan, K.R., Prawiradilaga, D.M., Yuda, P., Lee, J.G.H. och Rheindt, F.E. 2021. Using historical genome-wide DNA to unravel the confused taxonomy in a songbird lineage that is extinct in the wild. *Evol. Appl.* 14: 698–709.

Storar och trastar rumsteras om

Ordningen bland starar och trastar justeras för att bättre återspegla arternas släktskap. Flikstaren *Creatophora cinerea* (Wattled Starling) står relativt nära de nära släktingarna stare och svartstare, och placeras följaktligen intill dem. Hos trastarna är sibirisk trast *Geokichla sibirica* en del av en grupp tidigare placerade i *Zoothera*. Genetiska studier visar att de snarare utgör en systergrupp till det stora släktet *Turdus*, medan guldtrastens *Zoothera* utgör en mycket mer basal utvecklingslinje i familjen. Även *Turdus*-trastarna rumsteras om, där genetiken exempelvis visar att dubbel- och taltrast är systerarter till i stort sett alla andra arter i släktet, medan koltrast och rödvingetrast förvånande nog är varandras närmaste släktingar.

Referenser:

Batista, R., Olsson, U., Andermann, T., Aleixo, A., Ribas, C.C. och Antonelli, A. 2020. Phylogenomics and biogeography of the world's thrushes (Aves, *Turdus*): new evidence for a more parsimonious evolutionary history. *Proc. R. Soc. B* 287: 20192400.

Klicka, J., Voelker, G. och Spellman, G.M. 2005. A molecular phylogenetic analysis of the “true thrushes” (Aves: Turdinae). *Mol. Phylogen. Evol.* 34: 486–500.

Lovette, I.J. och Rubenstein, D.R. 2007. A comprehensive molecular phylogeny of the starlings (Aves: Sturnidae) and mockingbirds (Aves: Mimidae): Congruent mtDNA and nuclear trees for a cosmopolitan avian radiation. *Mol. Phylogen. Evol.* 44: 1031–1056.

- Lovette, I.J., McCleery, B.V., Talaba, A.L. och Rubenstein, D.R. 2008. A complete species-level molecular phylogeny for the “Eurasian” starlings (Sturnidae: *Sturnus*, *Acridotheres*, and allies): Recent diversification in a highly social and dispersive avian group. *Mol. Phylog. Evol.* 47: 251–260.
- Nagy J., Végvári, Z. och Varga, Z. 2019. Phylogeny, migration and life history: filling the gaps in the origin and biogeography of the *Turdus* thrushes. *J. Ornithol.* 160: 529–543.
- Nylander J.A.A., Olsson, U., Alström, P. och Sanmartin, I. 2008. Accounting for phylogenetic uncertainty in biogeography: A bayesian approach to dispersal-vicariance analysis of the thrushes (Aves: *Turdus*). *Syst. Biol.* 57: 257–268.
- Voelker, G. och Klicka, J. 2008. Systematics of *Zoothera* thrushes and a synthesis of true thrush molecular relationships. *Mol. Phylog. Evol.* 49: 377–381.

Atlasstenskvätta ny art

Den isolerade populationen av stenskvätta *Oenanthe oenanthe* i nordvästra Afrika urskiljs som en separat art, **atlasstenskvätta** *Oenanthe seebohmi* (Atlas Wheatear) baserat på påfallande annorlunda dräkt hos hannen och även läteskillnader. Denna uppdelning har gjorts av först av Svensson (2009), av Shirihai och Svensson (2018) och 2021 även av IOC (ver 11.2). Detta är ett parallellfall till när cyprenstenskvätta urskildes från nunnestenskvätta. Dräktkaraktärer hos hannen av atlasstenskvätta enligt Shirihai och Svensson (2018) gentemot stenskvätta är: något kortare, mer rundad vinge, smalare svart stjärtband, mer vitt i pannan, något bredare vitt ögonbrynstreck och framför allt svart strupe och undre vingtäckare. Sång och läten skiljer sig också något åt.

Arten häckar i höglänta områden, ovan 1500 meter, i Atlasbergen i Marocko, österut till västra Tunisien. Den är kortflyttare, oftast kortare än 100 mil, främst till Atlantkusten i Västafrika, medan vissa bara flyttar till lägre terräng på vintern. När det gäller genetiska skillnader har Aliabadian m.fl. (2007) och Wang m.fl. (2020) undersökt dessa.

Wang m.fl. (2020) jämförde 117 kompletta mitokondriegenom från två underarter av stenskvätta och från atlasstenskvätta, men fann väldigt små skillnader. Detta kan förklaras med exempelvis s.k. introgressiv hybridisering, t.ex. att de nordliga populationerna ändrat utbredning under varma och kalla perioder. Diskrepans mellan genetiska data och morfologi är dock inte så ovanligt, jämför med gulspurv/tallspurv eller sädesärlans underarter. Wang m.fl. arbetar vidare med att få fram tydligare genetiska skillnader med nya tekniker.

Referenser:

- Aliabadian, M., Kaboli, M., Prodon, R., Nijman, V. och Vences, M. 2007. Phylogeny of Palearctic wheatears (genus *Oenanthe*) – Congruence between morphometric and molecular data. *Mol. Phylog. Evol.* 42: 665–675.
- Shirihai, H. och Svensson, L. 2018. Seebohm's Wheatear, sid. 306–308 i: *Handbook of Western Palearctic Birds*. Volume I. Passerines: Larks to *Phylloscopus* Warblers. Helm, London.
- Svensson, L. 2009. *Fågelguiden. Europas och Medelhavsområdets fåglar i fält*. Andra upplagan. Bonnier Fakta. *The Birds of Africa*. Volume IV. Broadbills to chats. Keith, S., Urban, E.K. och Fry, C.H. (red). 1992. Academic Press, London.
- Wang, E., Zhang, D., Braun, M.S., Hotz-Wagenblatt, A., Pärt, T., Arlt, D., Schmaljohann, H., Bairlein, F., Lei, F. och Wink, M. 2020. Can mitogenomes of the Northern Wheatear (*Oenanthe oenanthe*) reconstruct its phylogeography and reveal the origin of migrant birds? *Nature* 10: e9290: 1–10.

Svartpannad stenskvätta delas upp

Sahelstenskvätta *Oenanthe heuglinii* (Heuglin's Wheatear) urskiljs ur svartpannad stenskvätta *Oe. bottae* (Red-breasted Wheatear) baserat på skillnader i dräkt, habitatval, beteende, läte och allopati; det finns inget överlapp varken i utbredning eller i storlek. Sahelstenskvättan är mindre och mörkare än den svartpannade. Färgen på bröstet, och från buk till undre stjärtäckare samt strupeckningen skiljer. Alla ledande världslistor delar upp i två arter. Sahelstenskvättan betraktas som monotypisk, dvs. den delas inte in i underarter, men genetiska jämförelser saknas i nuläget. Det svenska namnet syftar på utbredningen i Afrikas sahelregion, från Mauretaniens österut till Sudan och västra Etiopien. Observera att det vetenskapliga arternamnet ska ha två i på slutet, efter originalstavningen av Heuglin vid beskrivning av taxonet (van den Elzen m.fl., 2011). Sahelstenskvättan har inte påträffats i VP.

Referenser:

- Collar, N. och Christie, D.A. 2020. Heuglin's Wheatear (*Oenanthe heuglinii*), version 1.0. I: *Birds of the World*. del Hoyo, J. m.fl. (red.). Cornell Lab of Ornithology, Ithaca, NY, USA. <https://birdsoftheworld.org>
- Shirihai, H. och Svensson, L. 2018. *Handbook of Western Palearctic Birds*. Volume I. Passerines: Larks to *Phylloscopus* Warblers. Helm, London.
- van den Elzen R., Dickinson, E.C., Dowsett, R.J. och Harding, A. 2011. Theodor von Heuglin's *Ornithologie Nordost-Afrika's, der Nilquellen und Küsten-Gebiete des Rothen Meeres und des nördlichen Somal-Landes* notes relevant to the dates of publication of its parts. *Vertebrate Zoology* 61: 161–176.

Basaltstenskvätta ny art

I södra Syrien och möjligen fortfarande även i nordöstra Jordanien, i mörk basaltöken, finns en mycket sällsynt form av sorgstenskvätta *Oenanthe lugens*, med helsvart kropp och huvud, en anpassning till habitatet. Den har vita, inte rosttonade, undre stjärtäckare. Dessutom är det vita både på övergump och vingfläckar mindre utbredd. Den beskrevs som en ny underart, *warriae*, av Shirihai och Kirwan 2011. Mycket talar för att det istället borde utgöra en art och urskiljs därför som arten **basaltstenskvätta** *Oenanthe warriae* (Basalt Wheatear).

Förschler m.fl. (2010) utförde mitokondrie-DNA-analyser, men fann ingen klar skillnad mot sorgstenskvätta. Detta kan förklaras med att det bara krävs några få mutationer för att åstadkomma en helsvart dräkt. Den aktuella basaltplatån är ung (pleistocen) så selektionstrycket bör vara stort för en svart dräkt för att smälta in i denna väldigt speciella miljö, jämför med sandfärgade fjäderdräkter i sandöken. Sång och läte är också tydligt skilt från sorgstenskvätta. Basaltstenskvätta överlappar inte med sorgstenskvätta geografiskt, och blandade par är ytterst sällsynta. Arten minskar, är troligen utgången i Jordanien och mycket hotad även i Syrien.

Referenser:

- Förschler, M.I., Khoury, F., Bairlein, F. och Aliabadian, M. 2010. Phylogeny of the mourning wheatear *Oenanthe lugens* complex. *Mol. Phylog. Evol.* 56:758–767.
- Khoury, F., Förschler, M.I., Janaydeh, M., Aliabadian, M. och Al-Hmoud, A-D. 2010. Distribution, habitat and differentiation of the poorly-known black morph of Mourning Wheatear *Oenanthe lugens* in Jordan. *Sandgrouse* 32: 113–119.
- Shirihai, H., Kirwan, G.M. och Helbig, A.J. 2011. A new taxon in the Mourning Wheatear *Oenanthe lugens* complex. *Bull. Brit. Ornithol. Club.* 131: 270–291.
- Shirihai, H. och Svensson, L. 2018. Basalt Wheatear, sid. 348–349 i: *Handbook of Western Palearctic Birds*. Volume I. Passerines: Larks to *Phylloscopus* Warblers. Helm, London.
- Svensson, L. 2009. *Fågelguiden. Europas och Medelhavsområdets fåglar i fält*. Andra upplagan. Bonnier Fakta.

Arabsolfågel ny VP-endem

Abessinsk solfågel *Cinnyris habessinicus* förekommer med tre underarter i östra Afrika och två underarter på Arabiska halvön – *kinneari* i västra Saudiarabien och *hellmayri* i sydvästligaste Saudiarabien, Jemen och sydvästra Oman. De två arabiska underarterna skiljer sig hos hanens dräkt från sina afrikanska släktingar genom ett mindre och mattare rött bröstband, mer utbredd och djupare blå färg på de övre stjärtäckarna, och hos honfåglar genom en mycket mörkare grå eller gråbrun dräkt. De är också tydligt större till storleken och har en avvikande sång. De två arabiska underarterna ges därför artstatus som **arabsolfågel** *Cinnyris hellmayri* (Arabian Sunbird).

Referenser:

Kirwan, G. M. 2021. Shining Sunbird (*Cinnyris habessinicus*), version 2.0. I: *Birds of the World*. Keeney, B.K. (red.). Cornell Lab of Ornithology, Ithaca, NY, USA. <https://birdsoftheworld.org>
Shirihai, H. och Svensson, L. 2018. *Handbook of Western Palearctic Birds*. Volume II. Passerines: Flycatchers to Buntings. Helm, London.

Nya namn och ommöblering bland sparvfinkarna

Studier har visat att de arter vi kallar stensparvar i Passeridae inte är varandras närmaste släktingar. Fyra asiatiska och afrikanska arter, varav två förekommer i Västpalearktis, står närmare sparvfinkarna i *Passer* än stensparven *Petronia petronia*. Tk har därför tidigare likt världslistorna lyft ut dem till ett eget släkte, *Gymnoris*. Nu tilldelas dessa också nya svenska namn, dels för att bättre återspegla släktskapet, dels att de inte är särskilt bundna till steniga miljöer. Gulstrupig stensparv *Gymnoris xanthocollis*, får det nya namnet **solsparv**, inspirerat av de solbelysta landskap den bebor och även syftande på den gula strupfläcken, medan buskstensparven *Gymnoris dentata* döps om till **sahelsparv**, efter utbredningsområdet som huvudsakligen omfattar Sahelzonen söder om Sahara.

Solsparv.
FOTO: Markus Lagerqvist

I samband med namnbytena justeras även ordningen bland arterna i *Passer* för att bättre återspegla släktskapen. Detta gäller även blek stensparv *Carpospiza brachydactyla* som inte heller den står inte nära stensparven. I stället pekar resultat från DNA-studier på att den överraskande nog i stället kan vara systerart till ärlor och piplärkor! Här avvaktar dock Tk med flytt och byte av svenskt namn i väntan på mer solida studier. Slutligen visar genetiken att familjen sparvfinkarnas närmaste släktingar är just ärlorna, inte astrilder och vävare som man tidigare trott. Familjen flyttas därför i listan till en placering intill Motacillidae.

Referenser:

Fjeldså, J., Christidis, L. och Ericson, P.G.P. (red). 2020. *The Largest Avian Radiation*. The Evolution of Perching Birds, or the Order Passeriformes. Lynx Edicions, Barcelona.
Fjeldså, J., Irestedt, M., Ericson, P.G.P. och Zuccon, D. 2010. The Cinnamon Ibon *Hypocryptadius cinnamomeus* is a forest canopy sparrow. *Ibis* 152: 747–760.

- Price, T.D., Hooper, D.M., Buchanan, C.D., Johansson, U.S., Tietze, D.T., Alström, P., Olsson, U., Ghoch-Harihar, M., Ishitaq, F., Gupta, S.K., Martens, J., Harr, B., Singh, P. och Mohan, D. 2014. Niche filling slows the diversification of Himalayan songbirds. *Nature* 509: 222–225.
- Shirihai, H. och Svensson, L. 2018. *Handbook of Western Palearctic Birds*. Volume II. Passerines: Flycatchers to Buntings. Helm, London.

Jemenjärnsparv stryks som art

Jemenjärnsparv *Prunella fagani* är den enda art som är endemisk för Jemens fastland. Arten är dock mycket snarlik den svartkronade järnsparven *Prunella ocularis* som förekommer i bergsområden från östra Turkiet, genom Kaukasus till Iran.

Genetiska studier av familjen järnsparvar (Drovetski m.fl. 2013 och Liu m.fl. 2017) visar att *fagani* och *ocularis* står varandra mycket nära. Den genetiska skillnaden är ungefär lika stor som mellan de två underarterna av svartstrupig järnsparv. I en jämförande genomgång av karaktärer hos de två arterna konstaterar Kirwan och Boesman (2021) att jemenjärnsparv endast säkert kan skiljas från svartkronad järnsparv på något blekare grå krona och örontäckare, samt något mindre storlek och att sången är i princip identisk hos de två. Tk väljer därför att slå samman de två till en art; svartkronad järnsparv *Prunella ocularis* (Radde's Accentor), med de två underarterna *ocularis* och *fagani*.

Referenser:

- Drovetski, S.V., Semenov, G., Drovetskaya, S.S., Fadeev, I., Red'kin, Y.A. och Voelker, G. 2013. Geographic mode of speciation in a mountain specialist avian family endemic to the Palearctic. *Ecol. Evol.* 3: 1518–1528.
- Kirwan, G. M. och Boesman, P. 2021. Morphology and song suggest Arabian *Prunella fagani* and Radde's Accentors *P. ocularis* are conspecific. *Sandgrouse* 43: 253–262.
- Liu, B., Alström, P., Olson, U., Fjeldså, J., Quan, Q., Roselaar, K.C.S., Saitoh, T., Yao, C.-T., Hao, Y., Wang, W., Qu, Y. och Lei, F. 2017. Explosive radiation and spatial expansion across the cold environments of the Old World in an avian family. *Evol. Ecol.* 7: 6346–6357.
- Shirihai, H. och Svensson, L. 2018. Radde's Accentor, sid. 221–223 i: *Handbook of Western Palearctic Birds*. Volume I. Passerines: Larks to *Phylloscopus* Warblers. Helm, London.

Ny underart av järnsparv

Pavia m.fl. (2021) studerade genetik, läten och morfologi hos olika populationer av järnsparv *Prunella modularis*. Författarna fann att bestånden på Iberiska halvön (taxonet *mabboti*, av Tk idag synonymiserat med nominatformen) och den i Kaukasus (underarten *obscura*) skilde sig så pass mycket att artstatus rekommenderades. Tk finner dock att skillnaderna enligt studien snarare ligger på underartsnivå och inväntar fler studier, exempelvis vad som händer där bestånden möts. Däremot erkänns den iberiska populationen som egen underart.

Referens:

- Pavia, M., Drovetski, S. V., Boano, G., Conway, K. W., Pellegrino, I., och Voelker, G. 2021. Elevation of two subspecies of Dunnock *Prunella modularis* to species rank. *Bull. Brit. Ornithol. Club* 141: 199–210.

Svedjepiplärka urskiljs ur långnäbbad pipitärka

Det finns två vitt åtskilda populationer av det som betraktats som långnäbbad pipitärka *Anthus similis* i Afrika, en i Östafrika och en i södra Afrika. De är åtskilda med en lucka på cirka 180 mil och båda populationerna är stannfåglar, vilket innebär försumbart genutbyte. Två olika genetiska studier, Pietersen m.fl. (2019) och Finch m.fl. (2013), visade skillnader i mitokondrie-DNA.

Långnäbbad pipitärka.
FOTO: Markus Lagerqvist

Den södra populationen urskiljs därför som en separat art, **svedjepiplärka** *Anthus nicholsoni* (Nicholson's Pipit), vilken dessutom har visat sig vara närmare släkt med miombopiplärka *A. nyassae* än med långnäbbad pipitärka. Denna systematik överensstämmer med alla ledande världslistorna. Det svenska namnet kommer av att den ofta är den första fågelarten som dyker upp på ett bränt område. Arten har inte påträffats i VP. Resultat från flera genetiska studier indikerar också att pipitärkorna i *Anthus* inte står varandra närmast. I själva verket är mindre arter som ängs- och

trädpiplärka närmre besläktade med de afrikanska sporrpipitärkorna i *Macronyx* än till större arter som fältpiplärka. Tk avvaktar med släktesförändringar i väntan på mer heltäckande studier, men justerar som ett interrimsteg ordningen bland pipitärkorna för att bättre återspegla släktskapet arterna emellan.

Referenser:

- Alström, P., Jönsson, K., Fjeldså, J., Ödeen, A., Ericson, P.G.P. och Irestedt, M. 2015. Dramatic niche shifts and morphological change in two insular bird species. *R. Soc. Open Sci.* 2: e140364: 1–9.
- Finch, B., Bjørnstad, G., Shanni, I., Muchai, M., Bishop, A., Hanotte, O. och Bishop, R. 2013. High levels of mitochondrial cytochrome B sequence diversity are present within the *Anthus similis* complex in sub-Saharan Africa. *Ostrich* 84: 145–151.
- Pietersen, D.W., McKechnie, A.E., Jansen, R., Little, I.T. och Bastos, A.D.S. 2019. Multi-locus phylogeny of African pipits and longclaws (Aves: Motacillidae) highlights taxonomic inconsistencies. *Ibis* 161: 781–792.
- Tyler, S. 2021. Nicholson's Pipit. Version 1.0 I: *Birds of the World*. del Hoyo, J., Elliott, A., Sargatal, J., Christie, D.A. och de Juana, E. (red.). Cornell Lab of Ornithology, Ithaca, NY, USA.
<https://birdsoftheworld.org>

Elegant rosenfink ny art

Långstjärtad rosenfink *Carpodacus sibiricus* häckar i vårt område i södra Uralbergen och ses där även under flyttning, vintertid mer fåtaligt (nominatformen *sibiricus*). Övriga fynd från Europa tros dock härröra från burrymlingar. Arten häckar vidare i stora delar av Sibirien med tre underarter, förutom nominatformen även *ussuriensis* och *sanguinolentus*. En isolerad population finns även i Kina, med taxa *lepidus* och *henrici*. Liu m.fl. (2020) visar att den kinesiska populationen avviker tydligt i fjäderdräkt, morfologi och genetik från den sibiriska, dock ej i sång. Författarna rekommenderar att denna population urskiljs som egen art, liksom att underarten *ussuriensis* synonymiseras med *sanguinolentus*.

Tk väljer att följa efter och delar upp långstjärtad rosenfink i två arter:

- **elegant rosenfink** *Carpodacus lepidus* (Chinese Long-tailed Rosefinch), med underarterna *lepidus* och *henrici*
- långstjärtad rosenfink *Carpodacus sibiricus* (Siberian Long-tailed Rosefinch), med underarterna *sibiricus* och *sanguinolentus*.

Även IOC har gjort samma uppdelning. Elegant rosenfink har aldrig påträffats i VP.

Referens:

Liu, S., Wei, W., Leader, P.J., Carey, G.J., Jia, C., Fu, Y., Alström, P. och Liu, Y. 2020. Taxonomic revision of the Long-tailed Rosefinch *Carpodacus sibiricus* complex. *J. Ornithol.* 161: 1061–1070.

Gråhuvad sparv delas upp

Östliga populationen *personata* av gråhuvad sparv *Emberiza spodocephala* i norra Japan, på Kurilerna och på södra Sachalin skiljer sig relativt kraftigt från fåglar på asiatiska fastlandet. Bland annat har hanen tydligt gult mustaschstreck, mer gult på undersidan och tydligt streckade flanker. Även sången som liknats med sävsparvens är avvikande, med längre tempo, uppbrutna kortare fraser och mer monoton. Genetiska studier visar också att de skildes åt för relativt länge sedan, på gränsen mellan pliocen och pleistocen, i paritet med andra uppdelningar mellan fastlands- och öformer som tristramparven *E. tristrami* och blågrå sparv *E. variabilis*.

Tk väljer därför, likt IOC och BirdLife International, att urskilja *personata* som egen art, **ainusparv** *Emberiza personata* (Masked Bunting). Det svenska namnet syftar på folkgruppen ainu, ursprungsbefolkning i ett område som överensstämmer förvånande väl med utbredningen för *personata*. Alla fynd hittills av gråhuvad sparv i Västpalearktis rör *spodocephala* i begränsad mening.

Ordningen bland fältsparvarna justeras också efter de senaste vetenskapliga rönen. Genetiska studier visar att släktet *Emberiza* består av mycket gamla klader vars ålder är i paritet med flera fågelfamiljer. Det skulle därför vara motiverat att dela upp *Emberiza* i flera släkter. Tk väljer dock att avvakta för att invänta konsensus bland taxonomiska auktoriteter om hur denna uppdelning i så fall bör ske.

Referenser:

Copete, J.L., del Hoyo, J., Kirwan, G. M. och Collar, N. 2020. Black-faced Bunting (*Emberiza spodocephala*), version 1.0. I: *Birds of the World*. Billerman, S. M., Keeney, B. K., Rodewald, P. G. och Schulenberg, T. S. (red.). Cornell Lab of Ornithology, Ithaca, NY, USA. <https://birdsoftheworld.org>

Päckert, M., Sun, Y.-H., Strutzenberger, P., Valchuk, O., Tietze, D.T. och Martens, J. 2015. Phylogenetic relationships of endemic bunting species (Aves, Passeriformes, Emberizidae, *Emberiza*) from the eastern Qinghai-Tibet Plateau. *Vert. Zool.* 65: 135–150.

Saitoh, T., Sugita, N., Someya, S., Iwami, Y., Kobayashi, S., Kamigaichi, H., Higuchi, A., Asai, S., Yamamoto, Y. och Nishiumi, I. 2015. DNA barcoding reveals 24 distinct lineages as cryptic bird species candidates in and around the Japanese Archipelago. *Mol. Ecol. Res.* 15: 177–186.

Weissensteiner, M. 2013. Morphological and genetical differences of two subspecies of the masked bunting *Emberiza spodocephala* in Far Eastern Russia. Masterarbete vid Karl-Franzens universitet i Graz, Österrike.

Tättingars underartsindelning, fler namnjusteringar och nya arter på VP-listan

Tk har beslutat att för tättingar som grund följa underartsindelningen i Shirihai och Svensson (2018). Undantag är de fall där nya rön förändrat kunskapen, som i dvärglärkekomplexet, järnsparven samt hos nil- och dvärgprinia som beskrivits ovan. Det medför bland annat att de i Sverige förekommande och påträffade arterna träsk-, fält-, brun-, hök- och trädgårdssångare, guldtrast, kornsparv och bergortolan numera behandlas som monotypiska, det vill säga att de inte delas in i några underarter. Å andra sidan anses asiatisk kalenderlärka och tajgablastjärt som polytypiska.

Saxstjärtsglada – nytt namn på svalgladan
FOTO: Markus Lagerqvist

Beslut togs även att göra ytterligare smärre namnjusteringar för en handfull arter i syfte att bättre harmoniera med andra arter och allmänt bruk, till följande: kalifornientofsvaktel (tidigare kalifornisk tofsvaktel), arabrödhöna (arabisk rödhöna), strimflyghöna (strimmig flyghöna), skorstenseglare (skorstensseglare), saxstjärtsglada (svalglada), arabdvärguv (arabisk dvärguv) och azordomherre (azorisk domherre).

Till senaste versionen av Väst-palearktistlistan adderas även arterna smågök, vithakad petrell, kortstjärtad lira, fjällig gröngöling, vitvingad hackspett, gulbukig empid, sångvireo, brunbukig glansstare, kamtjatkanordsångare, rödgumpad astrild och byänka efter nya

fynd och omvärdering av gamla. Åt andra hållet är sahelglansstare, blodnäbbsvävare och goslingsparv strukna eftersom fynd av dessa sannolikt gjorts utanför VP:s gränser.

Tack!

Per Alström, Staffan Bensch, Mats Björklund och Ulf Johansson tackas för värdefulla synpunkter på manuset.